

11.02.2019

Kokousaika 11.02.2019 16:00 - 17:17

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
	saapui 16:04, poissa: 111 - 115 §
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Hernberg, Kaisa	
Honkasalo, Veronika	
Koulumies, Terhi	
Ohisalo, Maria	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Rydman, Wille	
Sazonov, Daniel	
Sevander, Tomi	saapui 16:04, poissa: 111 - 115 §
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari

Muut

Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Haavisto, Tuula	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Enroos, Asta	va. henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies

11.02.2019

	Saxholm, Tuula Summanen, Juha Matikainen, Kristiina	rahoitusjohtaja hallintojohtaja kaupunginsihteeri poistui 16:32, poissa: 119 - 128 § tiedottaja
	Hopeakunnas, Maisa Björksten, Jenni Menna, Lauri	hallintoasiantuntija johtava asiantuntija poistui 16:45, poissa: 119 - 128 §
	Randell, Mari	asunto-ohjelmapäällikkö asiantuntija saapui 17:04
	Saarikoski, Juha	projektijohtaja asiantuntija saapui 16:05, poistui 16:08, läsnä: osa 116 §:ää
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 111 - 128 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 111 - 112 §, 119 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 113 - 118 §, 120 - 128 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 111 - 128 §

11.02.2019

---

§	Asia	
111	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
112	Asia/2	V 27.2.2019, Vuonna 2018 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet vuoden 2019 talousarvioon
113	Asia/3	V 27.2.2019, Vuoden 2018 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet
114	Asia/4	V 27.2.2019, Kluuvin asema-aukio 2 (Sokos) asemakaavan muutos (nro 12425)
115	Asia/5	V 27.2.2019, Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma
116	Asia/6	V 13.3.2019, Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen Helsingin kaupungin osalta
117	Asia/7	V 13.3.2019, Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman hyväksyminen
118	Asia/8	V 27.2.2019, Valtuutettu Petra Malinin aloite lentomatkestamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämisestä
119	Asia/9	Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke
120	Asia/10	Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkintä
121	Asia/11	Tapanilan Urheilutalosaatiön maanvuokrasopimuksen korjaaminen
122	Asia/12	Helsingin Mailapelikeskuksen maanvuokrasopimuksen korjaaminen
123	Asia/13	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän esityksestä taide- ja taiteilijapolitiikan suuntaviivoiksi
124	Asia/14	Helsingin kaupungin liittyminen International Biennial Associationin (IBA) jäseneksi
125	Asia/15	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponsi nuorten mielenterveysongelmissa auttavasta chat-linjasta
126	Asia/16	Valtuutettu Elina Moision aloite toipumiskoulun rakentamisesta sisäilmasta sairastuneille lapsille ja opettajille
127	Asia/17	Valtuutettu Ulla-Marja Urhon toivomusponsi Vattuniemen alueelle tehtävästä palvelujen kokonaissuunnitelmasta
128	Asia/18	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 111

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Maria Ohisalon sekä varatarkastajiksi Pia Pakarisen ja Mika Raatikaisen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Otso Kivekkään sijasta Maria Ohisalon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi Pia Pakarisen ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 112

V 27.2.2019, Vuonna 2018 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet vuoden 2019 talousarvioon

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen, pormestarin, kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2019 talousarvion jäljempänä olevilla kohdilla olevia määrärahoja enintään seuraavasti:

TA-

luku/kohta	euroa
1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat	14 303 000
1 40 01 Kaupunginkanslia	4 734 000
1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	40 000
3 10 01 Kaupunkirakenne	349 000
Käyttötalousosa yhteensä	19 426 000

TA-

luku/kohta	euroa
8 01 Kiinteä omaisuus	
8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset Kylkn käytettäväksi	10 000 000
8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi	22 500 000
8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	4 400 000

8 02 Rakennukset

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet,
Kylkn käytettäväksi 32 000 000

8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi 11 000 000

8 02 03 Kaupungintalokorttelien kehittäminen,
Kh n Käytettäväksi 2 800 000

8 03 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen
sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi 16 200 000

8 03 02 Projektialueiden kadut, Kh n käytettäväksi 3 200 000

8 03 03 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa,
Kh n käytettäväksi 600 000

8 04 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi 2 000 000

8 04 02 Projektialueiden puistot, Kh n käytettäväksi 100 000

8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

8 05 01 Keskushallinto 6 711 000

8 05 02 Kasvatus- ja koulutustoimiala 21 490 000

8 05 03 Kaupunkiympäristötoimiala 5 134 000

8 05 04 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala 3 297 000

8 05 05 Sosiaali- ja terveystoimiala 3 162 000

8 06 Arvopaperit 20 000 000

11.02.2019

8 07 Muu pääomatalous	
8 07 01 Lähiörahostosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi	7 301 000
8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi	1 500 000
Investointiosa yhteensä	172 098 000
TA-	
luku/kohta	euroa
9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus	
9 01 02 33 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi	29 211 000
Rahoitusosa yhteensä	29 211 000

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää lisätä Kamppi-Töölönlahti –alueelle myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 110 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 06 Kamppi – Töölönlahtirahasto.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää lisätä Lähiörahoston hankkeisiin myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 7 301 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 09 Lähiörahosto.

Samalla kaupunginhallitus päätti peruuttaa kaupunginvaltuustolle vastaavasta kokonaisuudesta 28.1.2019 (65 §) tekemänsä ehdotuksen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asia oli kaupunginhallituksen käsittelyssä 28.1.2019. Koska ylitysesitysten ero toteumaan tarkentui merkittävästi investointien osalta, asia tuodaan uudelleen päätettäväksi.

Tilinpäätösvaiheesta johtuen ylitysoikeuksien perustana olevat käyttämättä jääneiden määrärahojen summat voivat vielä tarkentua, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään edellä luetellun mukaisina.

Kaupunginhallituksen on tarkoitus päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä osoittaa kaupunginhallituksen määrärahoista myönnettyt määrärahat uudelleen asianomaisten toimialojen käyttöön.

Mikäli toimialoilla on ollut loppuvuoteen 2018 ajoittuvia ja aikataulultaan siirtyneitä investointihankkeita, joiden seuraavan vuoden rahoitustarve on selvinnyt vasta vuoden 2019 talousarvion käsittelyn jälkeen ja joita ei siksi ole voitu ottaa talousarviossa huomioon, hallintokunta on voinut tehdä määrärahan ylitysesityksen vuoden 2019 määrärahoihin. Edellytyksenä on vastaavan suuruisen määrärahasäästön osoittaminen vuonna 2018. Lisäksi ylitysesityksiin sisältyvät kaupunginhallituksen käyttövaroista ja investointimäärärahoista esimerkiksi esirakentamiseen, projektialueiden katuihin ja puistoihin sekä lähiörahastosta myöntämät hankemäärärahat, mikäli hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Tähän esitykseen sisältyy myös joidenkin projektiluonteisen aikataulusyistä siirtyvän käyttötalousmäärärahan myöntäminen ylitysoikeutena vuodelle 2019.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto on saanut toimialoilta esitykset vuonna 2018 käyttämättä jääneistä määrärahoista ja vastaavista ylitystarpeista. Käyttötalouden ylitystarve on 19,426 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 16,74 milj. euroa) ja investointiosan ylitystarve 172,1 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 144,39 milj. euroa). Myös antolainamäärärahoja on jäänyt käyttämättä hankkeisiin, joiden aikataulu on viivästynyt. Rahoitusosan ylitystarve on yhteensä 29,2 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 20,20 milj. euroa).

Käyttötalousosa

Käyttötalousosan ylitysesitykset ovat yhteensä 19 426 000 euroa.

1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat

Vuodelle 2018 myönnettiin talousarviokohtaan 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat yhteensä 5,0 milj. euroa nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen. Varaus kohdennettiin käyttökohteisiin toimialalautakuntien esitysten pohjalta. Vuonna 2018 määrärahan käyttö oli noin 1 697 300 euroa ja siten erillismäärärahaa on edelleen käyttämättä noin 3 302 700 euroa.

Toimialalautakuntien esitysten perusteella nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen erillismäärärahojen osalta ylitystarpeet vuodelle 2019 ovat:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnoimiin hankkeisiin 1 740 000 euroa
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimaan hankkeeseen 290 000 euroa
- Sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimiin hankkeisiin 1 272 700 euroa

Näiden määrärahojen ylitystarpeen syynä on hankkeiden toimintojen jatkuminen vuonna 2019. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen osalta ylitysesitys on yhteensä 3 302 700 euroa.

Lisäksi Khn käyttövaroista rahoitetaan mm. kaupungin viihtyisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä projektiluontoisia hankkeita, joihin on kaupunkistrategian toteuttamiseksi perusteltua varautua. Osa vuodelle 2018 suunnitelluista hankkeista on siirtynyt vuodelle 2019 ja siten 11 000 000 euron osuus käyttämättä jääneistä määrärahoista olisi tarkoituksenmukaista myöntää ylitysoikeutena vuodelle 2019.

Ylitystarve on yhteensä 14 303 000 euroa

1 40 Kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin kokonaan omistama Helsinki Abroad Ltd Oy ylläpitää ja edistää Helsingin kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden etuja ja edunvalvontaa ulkomailla kuntalain 76 §:n tarkoittamana kuntien yhteistoimintana. Kaupunginvaltuuston päätöksellä 28.2.2018 §53 myönnettiin elinkeino-osastolle ylitysoikeutta vuodelle 2018 säästyneiden va-

rojen käyttöä varten 169 880 euroa. Vuonna 2018 myönnettyä ylitysoikeutta käytettiin 136 400 euroa. Ylitystarve on 34 000 euroa.

Keskitettyssä tietotekniikassa määrärahaa on tarkoitus kohdentaa kaupungin oman avoimen ohjelmistokehityksen kyvykkyyksien vahvistamiseen, kaupunkiyhteisen tietoteknisen perusinfran toimivuuden varmistamiseen ja vuodelle 2019 siirtyneiden hankkeiden valmistelu- ja ylläpitomenoihin. Ylitystarve on 4 700 000 euroa.

Ylitystarve on yhteensä 4 734 000 euroa

1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi

Historiatoimikunta päätti maaliskuussa 2018 tilata Helsingin historia vuosina 1864-1945 -tutkimuksen dosentti Jyrki Paaskoskelta. Kirjoittamisen aloittaminen siirtyy kirjoittajan kiireistä johtuen vuodelle 2019. Tämän takia historiatoimikunnan vuodelle 2018 varaama määräraha siirtyy maksettavaksi vuodelle 2019.

Ylitystarve on 40 000 euroa.

3 10 01 Kaupunkirakenne

Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen on kaupungin oma avustus, jolla rahoitetaan 10 % jälkiasennetun hissien kustannuksista silloin, kun Ara on myöntänyt 50 % avustuksen. Hissien avulla parannetaan asuntokannan laatutasoa ja edistetään asuintalojen esteettömyyttä sekä mm. ikäihmisten selviytymistä pidempään omassa kodissaan. Yhteensä yhdeksän hissiprojektin loppuselvitykset ovat siirtyneet vuodelle 2019.

Ylitystarve on 349 000 euroa

Investointiosa

Investointiosan ylitysesitykset ovat yhteensä 172,1 milj. euroa.

8 01 Kiinteä omaisuus

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset Kyln käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä, koska täydennysrakentamiskaavojen tuoman suuren maankäyttösopimustarpeen ja useiden tavanomaista vaativampien sopimusneuvottelujen vuoksi maanhankintatoiminnasta on merkittävästi jouduttu irrottamaan henkilöresursseja maankäyttösopimusneuvotteluihin.

Ylitystarve on 10 000 000 euroa.

8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi

Käyttämättä jääneisiin määrärahoihin perustuvat ylitysoikeudet ovat tarpeen hankkeiden loppuun saattamiseen liitteessä 1 esitetyn projektialuejaon mukaisesti. Esirakentamiskohteissa suurimmat ylitystarpeet kohdistuvat Kalasataman, Kruunuvuorenrannan ja Länsisataman projektialueille.

Ylitystarve on yhteensä 22 500 000 euroa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi

Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin tarvittavia määrärahoja jää käyttämättä, koska hankkeiden toteutus siirtyy vuodelle 2019. Myöhentymiseen vaikuttavat useat eri tekijät kuten lupa-edellytysten ja asemakaavallisten edellytysten viivästyminen. Rakentamishankkeiden eteneminen on myös sidoksissa muiden osapuolten edellytyksiin toteuttaa suunniteltuja hankkeita.

Ylitystarve on 4 400 000 euroa.

8 02 Rakennukset

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohta on jaettu seitsemään alakohtaan, joista kuuteen esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2019 liitteen 1 mukaisesti. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella ylitysoikeutta tarvitaan vuonna 2019 valmistuneiden uudisrakennushankkeiden takuuajaksiin velvoitteisiin. Lisäksi ylitysoikeutta tarvitaan suunnittelu- tai rakentamisvaiheessa oleviin hankkeisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Ylitystarve on 32 000 000 euroa

8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohta on jaettu kuuteen alakohtaan, joista kuuteen esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2019 liitteen 1 mukaisesti. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella ylitysoikeutta tarvitaan vuonna 2018 valmistuvien perusparannushankkeiden takuuajaksiin velvoitteisiin. Lisäksi ylitysoikeutta tarvitaan hankkeisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Ylitystarve on 11 000 000 euroa

8 02 03 Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä, koska osa kaupungintalokortteleiden korjauksista siirtyvät vuodelle 2019.

Ylitystarve on 2 800 000 euroa.

8 03 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen perusparantaminen sekä muut investoinnit Kylkn käytettäväksi

TA-kohdan 8 03 01 01 Uudisrakentamisen määrärahaa jää käyttämättä, koska suurpiirien keskinen, pohjoinen ja koillinen hankkeiden käynnistyminen on viivästynyt.

TA-kohdan 8 03 01 02 Katujen peruskorjaukset määrärahaa jää käyttämättä sekä suunnittelu- että rakentamishankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi. Myös LED-valaisinten saannissa on ollut vaikeuksia.

TA-kohdan 8 03 01 03 Siltojen peruskorjauksen määrärahaa jää käyttämättä mm. Vuosaaren sillan peruskorjauksen osalta, koska vanhan sillan peruskorjaus on osoittautunut suunniteltua haasteellisemmaksi ja jatkuu vuonna 2019.

TA-kohdan 8 03 01 04 Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden viivästyneen käynnistymisen vuoksi.

TA-kohdan 8 03 01 05 Liikennejärjestelyt määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi, mm. Oulunkylän liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus.

TA-kohdan 8 03 01 06 Jalankulun ja pyöräilyn väylät määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

TA- kohdan 8 03 01 03 Muut investoinnit määrärahaa jää käyttämättä mm. lumenvastaanottoaikoista, hiekkasiiloista ja ranta-alueiden kunnostuksesta.

Ylitystarve on yhteensä 16 200 000 euroa.

8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä yhteensä 3,2 milj. euroa projektialueilla olevien hankkeiden viivästymisen vuoksi.

Kruunusillat määrärahaa jää käyttämättä 1,6 milj. euroa, koska osa projektista on päätetty toteuttaa allianssimallilla ja tässä vaiheessa laadi-

11.02.2019

Asia/2

taan vain yleissuunnitelmat väliä Kruunuvuori - Nihti lukuunottamatta. Lisäksi hankkeiden viivästysten takia Kalasataman määrärahaa jää käyttämättä 0,2 milj. euroa, Uudet projektialueet määrärahaa jää käyttämättä 0,4 milj. euroa ja Kuninkaankolmion määrärahaa jää käyttämättä 1,0 milj. euroa.

Ylitystarve on yhteensä 3 200 000 euroa

8 03 03 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi

Liikenneviraston yhteishankkeissa määrärahaa jää käyttämättä 0,6 milj. euroa, koska Tuulusulanväylällä/ Yhdyskunnantien vaihtopysäkkien ja kehä I/Sepänmäen melusuojauksen takuu- ja viimeistelytyöt jatkuvat vuonna 2019. Lisäksi tiehankkeiden suunnittelun osalta määrärahaa jää käyttämättä, koska yhteishankkeiden käynnistyminen on siirtynyt.

Ylitystarve on 600 000 euroa.

8 04 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet Kylkn käytettäväksi

Alakohtaan 8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet määrarahasta osa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

Ylitystarve on 2 000 000 euroa

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi

Alakohtaan 8 04 02 03 Kalasataman puistot ja liikunta-alueet määrarahasta osa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

Ylitystarve on 100 000 euroa.

8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

Keskeneräiset kalusto- ja tietotekniikkahankinnat sekä kehittämishankkeet ovat suurin syy irtaimen omaisuuden hankintamenojen ylitystarpeisiin. Suurimmat ylitystarpeet kohdistuvat kasvatus- ja koulutustoimialan ICT-hankintoihin kuten digitalisaatio-hankkeisiin ja opetuksen verkko-palveluratkaisuihin. Lisäksi merkittävimpiä muita ylitystarpeita kohdistuu kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvan pelastuslaitoksen paloautoihin ja ensihoitoautoihin sekä öljyntorjuntakalustoon. Keskushallinnon ylitystarve muodostuu lähes kokonaan keskitetyn tietotekniikan siirtymisestä hankkeista (mm. HR- ja talousjärjestelmät, raportointi) sekä tietoteknisen infran korjausinvestoinneista.

Ylitystarve on yhteensä 38 497 000 euroa.

8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä mm. Metropolia ammattikorkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnin ja Tanssin talon rakentamisen viivästymisestä johtuen.

Ylitystarve on 20 000 000 euroa

8 07 Muu pääomatalous

8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi

Esitetyt ylitysoikeudet ovat tarpeen hankkeiden jatkamiseksi vuonna 2019. Kaupunkiympäristötoimialalla on käynnissä 13 hanketta, jotka jatkuvat vuodelle 2019. Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan hankkeista Stoa aukion kehittämishanke ja Pitäjänmäen kirjaston hankkeet jatkuvat vuodelle 2019.

Ylitystarve yhteensä on 7 301 000 euroa.

8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi

Määrärahaa jäi käyttämättä, koska kehittämishankkeita käynnistyi ennakoitua vähemmän. Vuonna 2019 on myös syytä varautua strategian toteuttamiseen.

Ylitystarve on 1 500 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto

Investointien ylitysesityksiin sisältyy Kamppi-Töölönlahti –alueen hankkeita, jotka rahoitetaan Kamppi-Töölönlahtirahastosta. Talousarvion tuloslaskelmaosan kohdassa 7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto näkyy rahastosta rahoitettavien investointihankkeiden tulo-rahoitus. Rahastosta rahoitettavat investointihankkeet tulee näyttää samansuuruisena yhteisessä tulokohdassa.

Kamppi-Töölönlahti –alueen ylitysesitykset investointiosassa:

- 8 01 02 08 Töölönlahden esirakentaminen 110 000 euroa

Tuloarviota tulisi kasvattaa yhteensä 110 000 euroa.

7 03 09 Lähiörahasto

Investointien ylitysesityksiin sisältyy 7,3 milj. euron edestä lähiörahastohankkeita, jotka rahoitetaan Lähiörahastosta. Talousarvion tuloslaskel-

maosan kohdassa 7 03 09 Lähiörahasto näkyy rahastosta rahoitettavien investointihankkeiden tulorahoitus.

Rahastosta rahoitettavat investointihankkeet tulee näyttää samansuuruisena kyseisessä tulokohdassa.

Tuloarviota tulisi kasvattaa yhteensä 7 301 000 euroa.

Rahoitusosa

Rahoitusosan ylitysesitykset ovat yhteensä 29 211 000 euroa.

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi

Vuodelle 2018 asuntotuotantoon myönnettäviin lainoihin tarkoitetusta määrärahoista jää käyttämättä 10,0 milj. euroa. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella on tarpeen myöntää 10,0 milj. euron ylitysoikeus talousarviokohtaan 9 01 02 33 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainoitukseen, mm. asuinalueiden palvelutilaverkon kehittämistä varten.

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Muusta antolainauksesta jää lainojen myöntämiseen tarkoitettuja määrärahoja käyttämättä yhteensä 9,21 milj. euroa. Jäljempänä on eritelty talousarvion alakohdittain hankkeiden viivästymisen vuoksi vuoden 2019 talousarvioon tarvittavat ylitysoikeudet.

Lisäksi talousarviokohdasta 9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi, jäi vuonna 2018 käyttämättä 10 milj. euroa, jonka perusteella esitetään vastaavaa ylitysoikeutta vuodelle 2019 käytettäväksi kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainoitukseen. Ylitysoikeus kohdennetaan talousarvion alakohdtaan 9 01 02 33, Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille.

9 01 02 01 Lainojen myöntäminen kouluille

Talousarvion alakohdassa 9 01 02 01 siirtyvät seuraavien sopimuskoulujen peruskorjauslainoista nostamattomat lainaerät vuoteen 2019:

- Helsingin Yhteiskoulu ja Reaalilukiolle myönnetystä (Khs 9.10.2017, § 905) 1 942 000 euron suuruudesta lainasta 454 700 euroa
- Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle myönnetystä (Khs 26.3.2018, § 184) 2 milj. euron suuruudesta lainasta 1 000 000 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle myönnetystä (Khs 9.5.2016, § 446) 3,1 milj. euron suuruudesta lainasta 287 638 euroa

11.02.2019

- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle koulun liikuntatilojen laajennukseen myönnetystä (Khs 11.9.2017, § 841) 2,7 milj. euron suuruisesta lainasta 1 136 700 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle myönnetystä (Khs 4.6.2018, § 402) 1,3 milj. euron suuruisesta lainasta 625 569 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle koulun liikuntatilojen laajennuksen lisämäärärahoista (Kvsto 4.6.2018, § 403) 3 000 000 euroa

9 01 02 02 Muut koululainat

Englantilaisen koulun kiinteistöjen vaihtoa koskevaan lainajärjestelyyn vuodelle 2018 varattu 10 milj. euron lainamäärärahatarve siirtyy vuoteen 2019.

9 01 02 04, Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettävät lainat

Seuraavien sosiaaliin tarkoituksiin myönnettyjen lainojen nostotarve siirtyy vuoteen 2019:

- Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon peruskorjaukseen (24.4.2017, 442 §) myönnetystä lainasta 23 464 euroa
- Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n peruskorjaukseen (24.4.2017, 442 §) myönnetystä lainasta 47 189 euroa
- Oranssi Asunnot Oy:lle myönnetystä hankintalainasta (Khs 11.12.2017, 1114 §) 135 000 euroa

9 01 02 33, Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille

- Helsingin Toimitilat Koy:n omistaman Minervaskolanin peruskorjaukseen (Khs 23.4.2018, § 257) myönnetystä 10 milj. euron lainasta 2,5 milj. euroa siirtyy vuoteen 2019
- Varaudutaan muiden tytäryhteisöjen lainoittamiseen 10 000 000 eurolla.

Ylitystarve on yhteensä 29 211 000 euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekkö, vs. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/2

Liitteet

- 1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksentoimiala
Kaupunkiympäristötoimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 65

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen, pormestarin, kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2019 talousarvion jäljempänä olevilla kohdilla olevia määrärahoja enintään seuraavasti:

TA-

luku/kohta

euroa

1 30 01	Kaupunginhallituksen käyttövarat	14 303 000
1 40 01	Kaupunginkanslia	4 734 000
1 50 01	Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	40 000
3 10 01	Kaupunkirakenne	349 000

Käyttötalousosa yhteensä 19 426 000

TA-

luku/kohta

euroa

8 01	Kiinteä omaisuus	
8 01 01	Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset, Kylkn käytettäväksi	15 000 000
8 01 02	Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi	35 470 000
8 01 03	Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	6 800 000
8 02	Rakennukset	
8 02 01	Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	35 500 000
8 02 02	Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	20 800 000
8 02 03	Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn Käytettäväksi	3 100 000
8 03	Kadut ja liikenneväylät	
8 03 01	Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	19 620 000
8 03 02	Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi	9 660 000
8 03 03	Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi	710 000
8 04	Puistot ja liikunta-alueet	

8 04 01	Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi	4 230 000
8 04 02	Projektialueiden puistot, Khn käytettäväksi	100 000
8 05	Irtaimen omaisuuden perushankinta	
8 05 01	Keskushallinto	6 711 000
8 05 02	Kasvatus- ja koulutustoimiala	21 490 000
8 05 03	Kaupunkiympäristötoimiala	5 134 000
8 05 04	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala	3 297 000
8 05 05	Sosiaali- ja terveystoimiala	3 162 000
8 06	Arvopaperit	23 457 000
8 07	Muu pääomatalous	
8 07 01	Lähiörahasosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi	7 301 000
8 07 02	Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi	1 500 000
	Investointiosa yhteensä	223 042 000

TA-

luku/kohta

euroa

9 01	Pitkävaikutteinen rahoitus	
9 01 02 33	Muu antolainaus, Khn käytettäväksi	29 211 000
	Rahoitusosa yhteensä	29 211 000

Ylitysesitysten yhteismäärä on käyttötaloudessa 19,426 milj. euroa ja investointiosassa 223,04 milj. euroa sekä rahoitusosassa 29,2 milj. euroa (liite 1). Tilinpäätösvaiheesta johtuen ylitysoikeuksien perustana

11.02.2019

Asia/2

olevat käyttämättä jääneiden määrärahojen summat voivat vielä tarkentua, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään edellä luetellun mukaisina.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää lisätä Kamppi-Töölönlahti –alueelle myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 110 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 06 Kamppi – Töölönlahtirahasto.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää lisätä Lähiörahaston hankkeisiin myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 7 300 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 09 Lähiörahasto.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta täytäntöönpanopäätöksessään osoittamaan Khn määrärahoista myönnettyt määrärahat uudelleen ao. toimialojen käyttöön.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepääällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

§ 113

V 27.2.2019, Vuoden 2018 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet

HEL 2019-001362 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginkanslian, rakentamispalveluliikelaituksen (Stara) johtokunnan, työterveysliikelaituksen johtokunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, liikenneliikelaituksen (HKL) johtokunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan selvitykset vuoden 2018 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaituksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä

kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Kaupunginkanslia, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunta, työterveysliikelaitoksen johtokunta, kaupunkiympäristölautakunta, pelastuslautakunta, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta perustelevat seuraavasti, miksi vuoden 2018 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet.

Keskushallinto

Kaupunginkanslia

Tavoite: Hankintakilpailutukset, joissa ympäristö- ja/tai vastuullisuusnäkökulma on huomioitu kaupungin kestäviä ja vastuullisia hankintoja määrittelevien ja ohjaavien linjausten mukaisesti (% yhteishankinnoista ja kaupunginkanslian hankinnoista). Vuonna 2018 ympäristö- ja/tai vastuullisuusnäkökulman huomioivia hankintoja on 65 %. Vuonna 2019 pyritään tavoitteeseen 70 % ja 2020 tavoitteeseen 75 %.

Toteuma: 62,5 %. Tavoite ei toteutunut.

Hankintakilpailutusten luonne ja sisältö vaihtelevat vuosittain. Vuoden 2018 kilpailutusrakenteessa ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta haastavien tavaroiden ja palvelujen osuus oli suhteellisen suuri. Tyypillisesti haastavia ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta ovat esim. tietojärjestelmiin tai ICT-palveluihin liittyvät hankinnat, konsultointi- ja asiantuntijapalvelut sekä erilaiset tarkoin spesifioidut tekniset hankinnat. Ympäristö- ja vastuullisuusnäkökulmat huomioidaan kaupungin tekemissä hankinnoissa poikkeuksetta aina, kun se on järkevää ja mahdollista. Vuonna 2017 ao. hankintojen osuus oli 56 %.

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)

Tavoite: Työhyvinvointia kehitetään siten, että sairauspoissaolojen määrä vähenee vuodesta 2017 vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.

Toteuma: Sairauspoissaoloprosentti oli 4,65 ja tavoite 4,61 prosenttia. Tavoite ei toteutunut.

Työkykyjohtamiseen ja ennakointiin on panostettu voimakkaasti rakentamispalveluliikelaitoksessa. Staran ja Työterveys Helsingin yhteistyötä on tiivistetty ja sitä ohjataan vuosikellolla. HR, esimiehet, johto ja Työterveys Helsingin henkilöstö ovat aktiivinen yhteistyöverkosto ja siten sairauspoissaolot ovat kehittyneet suotuisasti ja alentuneet edellisistä vuosista. Kaikista panostuksista huolimatta, sitova toiminnallinen tavoite jää saavuttamatta.

Työterveysliikelaitos

Tavoite: Asiakaskokemusta kuvaava nettosuositusindeksin (NPS) taso 70.

Toteuma: Nettosuositusindeksin (NPS) taso 69. Tavoite ei toteutunut.

Asiakaskokemuksen kannalta kriittiseksi muodostui palveluiden saataavuus ja odottaminen esimerkkinä puhelimesta jonottaminen. Merkittävin ongelma on pitkään jatkunut pula työterveyslääkäreistä. Vuoden aikana tehtiin lukuisia toiminnallisia muutoksia tilanteen parantamiseksi muun muassa hoidon tarpeen arviointiprosessia tehostettiin, henkilöstön osaamista vahvistettiin, puhelinketjuun hankittiin lisää lisenssejä ja kehitettiin erilaisia lääkäreiden konsultoinnin muotoja. Toimenpiteistä huolimatta, sitovaa toiminnallista tavoitetta ei saavutettu.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkirakenne

Tavoite: Asuntotuotantoon luovutetaan rakennusoikeutta vähintään 380 000 kem2.

Toteuma: 313 000 kem2. Tavoite ei toteutunut.

Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä vuonna 2018 oli noin 313 000 kem2. Luovutetusta asuinrakennusoikeudesta noin 67 500 kem2 luovutettiin myymällä ja noin 245 500 kem2 vuokraamalla.

Yhtenä keskeisenä tekijänä luovutetun asuinrakennusoikeuden alhaiseen määrään voidaan pitää noususuhdanteen johdosta nousseita urakkahintoja, jotka ovat vaikeuttaneet erityisesti valtion tukeman asuntotuotannon hankkeiden, mutta myös muun säännellyn asuntotuotannon hankkeiden liikkeellelähtöä ja siten myös tontinluovutusta. Asuntohankkeiden edistymisen keskeisiä tekijöitä ovat tontinvarausten ja -luovutusten lisäksi muun muassa kaavoitus, tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen liittyvät prosessit sekä kaupungin oma asuntorakentaminen.

Pelastuslaitos

Tavoite: Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuden ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2018 tavoitteena on vähintään 8 600 turvallisuuspistettä.

Toteuma: Tavoitteesta jäätettiin 6 %. Tavoite ei toteutunut.

Noususuhdanne on lisännyt huomattavasti henkilöstön vaihtuvuutta. Poistumaa ei kyetty korvaamaan uusrekrytoinneilla riittävän nopeasti, jolloin turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä ei saatu tehtyä suunnitellusti.

Liikenneliikelaitos (HKL)

Tavoite: Raitio- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,03; arvosana päivitetty 4,04 --> 4,03 johtuen kyselyyn tehdystä muutoksesta 2018 alussa; metro 2016: 4,19).

Toteuma: Raitioliikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,01 ja metroliikenteen liikennöitsijäarvosana 3,90. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitioliikenteen asiakastyytyväisyyteen on vaikuttanut laskevasti linjastomuutoksen ja lipunmyynnin loppumisen aiheuttama epävarmuus sekä erityisesti kuljettajien puutteet kyvyssä neuvoa ja opastaa asiakkaita näissä tilanteissa. Vaunujen siisteyden tuloksissa näkyi syksyllä positiivista nousua kevääseen nähden, vaikka edellisen vuoden tasoon ei ylletty. Myös kyselyn rakenteeseen tehdyt muutokset vaikuttivat arvosaan laskevasti. HSL poisti kyselystä 2018 alkaen matkustusmukavuuteen liittyvän kysymyksen, josta raitioliikenne sai perinteisesti hyviä arvosanoja.

Länsimetron liikenteen alun vaikeudet ja mittava kielteinen medianäkyvyys säteilivät metron asiakastyytyväisyyden kaikille osa-alueille. Metron ajamattomat lähdöt heikensivät tyytyväisyyttä eniten. Länsimetron liikenteen alkaessa marraskuussa 2017 HSL kasvatti tilattua liikennemäärää merkittävästi suhteessa aikaisemmin ennakoituun, minkä johdosta kuljettajatarve kasvoi. Tämä yhdistettynä samaan aikaan toteutuneeseen kuljettajien korkeaan lähtövaihtuvuuteen, aiheutti kuljettajapulaa, joka saatiin kuljettajakoulutuksella ja erilaisilla työhyvinvointia tukevilla toimenpiteillä hallintaan vasta kesällä. Metro arvoitiin huonommaksi matkoilla, jotka tehtiin kokonaan tai osittain länsimetrossa, verrattuna matkoihin, jotka tehtiin kantametrossa.

Myös metrossa ilmenneet useat yksittäiset tekniset viat aiheuttivat epä säännöllisyyttä liikennöintiin. Metromatkustajien tyytyväisyys metron täsmällisyyteen laski jo syksyllä 2017 länsimetron liikennöinnin koeajojen yhteydessä. Olennaisesti aiempaa pidempi ja lyhyin vuorovälein liikennöity metrolinja kasvatti metron häiriöherkkyyttä.

Tavoite: Raitio- ja metroliikenteen luotettavuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 99,84 %; metro 2016: 99,84 %).

Toteuma: Luotettavuus raitioliikenteessä oli 99,74 % ja metroliikenteessä 99,00 %. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitoliikenteen luotettavuuteen on vaikuttanut laskevasti kaluston puute tammikuussa 2018 sekä ennakoitua suurempi henkilökunnan puute syyskuusta 2018 lähtien. Kuljettajakoulutusta on kasvatettu vuodelle 2019 kuljettajatarpeen paremmaksi hallitsemiseksi.

Metroliikenteen luotettavuuteen on vaikuttanut henkilökunnan puute alkuvuonna 2018 sekä helmikuussa 2018 ilmenneet tekniset viat. Syyskuusta lähtien luotettavuustavoite saavutettiin ja pitkällä tähtäimellä asetettu tavoitetaso vaikuttaa realistiselta.

Tavoite: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,22; metro 2016: 4,18)

Toteuma: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus olivat raitioliikenteessä 4,11 ja metroliikenteessä 4,06. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitiomatkustajien turvallisuuden tunteen taustalla lienee yleisemmin koko joukkoliikenteeseen kohdistuva epävarmuus sen luotettavuudesta.

Metromatkustajien turvallisuuden tunteen taustalla on yleinen tyytymättömyys metroliikenteeseen sekä länsimetron käynnistymiseen liittynyt kielteinen julkisuus.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuuri ja vapaa-aika

Kirjastopalvelut

Tavoite: Aukiolotunnit 106 000 tuntia

Toteuma: 104 701 tuntia. Tavoite ei toteutunut.

Asettua tuntimäärätavoitetta ei saavutettu, koska Kirjasto 10 sekä Laajasalon kirjasto suljettiin molemmat muuttovalmistelujen vuoksi vuonna 2018. Pukinmäen kirjasto suljettiin kesällä 2018 korjauksen takia ja Kallion kirjaston vuonna 2017 alkanut remontti jatkui. Lisäksi laitoskirjastojen aukioloaikoja korvattiin omatoimipalvelulla.

Yleiset kulttuuripalvelut

Tavoite: Haettujen avustusten määrä 990.

Toteuma: Haettujen avustusten määrä oli 550. Tavoite ei toteutunut.

Avustusten määrä laski ja tavoitetta ei saavutettu, koska yksittäisiä pieniä taitelija-apurahoja ei enää myönnetty. Näihin käytetty tuki siirrettiin osaksi muita taide- ja kulttuuriavustuksia.

Nuorisopalvelut

Tavoite: RuutiBudjettiin osallistuneet yläkoulut 100 %.

Toteuma: RuutiBudjettiin osallistui 84 % yläkouluista. Tavoite ei toteutunut.

Kaikki Helsingin sopimuskoulut eivät osallistuneet osallistumisjärjestelmään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimista huolimatta ja näin tavoitetta ei saavutettu.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala

Tavoite: Asiakas pääsee lääkärin kiirettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä (T3 ≤ 10 vrk eli kolmas vapaa ajanvaurausaika kalenteripäivässä, odotusaikojen mediaani).

Toteuma: T3 oli 16 vrk. Tavoite ei toteutunut.

Kiireettömälle vastaanotolle pääsyyn toteutumattomuuden pääsyyntä on terveyskeskuslääkäreiden rekrytointihaaste, joulukuussa 74 viroista oli täytettyä vakinaisella viranhaltijalla ja 14 prosenttia viroista oli kokonaan hoitamatta. Rekrytointia on tehostettu sekä palveluja ja palveluohjausta kehitetty haasteen ratkaisemiseksi.

Tavoite: Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuoteen 2017 verrattuna.

Toteuma: 22,1 % tuetun asumispalvelun piirissä (vrt. 23,2 %). Tavoite ei toteutunut.

Kehitysvammaisten asumispalveluissa laitoshoidon purettiin vuonna 2018 ja osa laitoshoidon asiakkaista siirtyi tarpeidensa mukaisesti autettuun asumiseen, jolloin autetun asumisen asiakasmäärä nousi ja tuetun asumisen suhteellisen osuuden kasvua ei saavutettu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/3

Liitteet

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)
Työterveysliikelaitos
Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Liikenneliikelaitos (HKL)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Asia/4

§ 114

**V 27.2.2019, Kluuvin asema-aukio 2 (Sokos) asemakaavan muutos
(nro 12425)**

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutoksen 22.11.2016 päivätyn ja 4.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12425 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 kartta, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 selostus, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.11.2016, täydennetty 4.10.2018
- 4 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Liikenneviraston liikennejärjestelmäosasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, ase-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

makaavan, rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helsingin seudun liikenne -kun-
tayhtymä

Helsingin seudun ympäristöpal-
velut -kuntayhtymä

Helen Sähköverkko Oy

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee osoitteessa Asema-aukio 2 sijaitsevan katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankulku-käytävän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen.

Tavoitteena on korttelin 2099 myymälä- ja asiakaspalvelutoiminnan edellytysten parantaminen, maanalaisen jalankulkukäytävän laatutason parantaminen ja jalankulkuyhteyden selkeyttäminen, turvallisuuden lisääminen ja joukkoliikenteen yhteyksien ylläpitäminen. Tavoitteena on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristökonaisuuden suojeleminen sekä julkisen kaupunkitilan laadun parantaminen. Tavoitteena on kytkeä Pissararadan kadunalainen uloskäyntivaraus suunniteltaviin maanalaisiin käytävä- ja myymälätiloihin sekä varmistaa tilojen yhteysjärjestelyt.

Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisen yleisen jalankulun käytävän kerrosala on 710 k-m². Alueen huolto-liikenne järjestetään maanalaisesti.

Kaavaratkaisun toteuttaminen tukee elinkeinotoiminnan kilpailukykyä ja edistää eheytyvää yhdyskuntarakennetta.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan yleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaava-alue sijaitsee Asema-aukion ja Kaivokadun liikenteen solmukohdassa. Kadun alainen tila sijaitsee korttelin 2099 (Sokos) ja Rautatien-torin metroaseman lippuhallin välisellä alueella osittain Kaivokadun alapuolella. Alueen läpi kulkeva jalankulun käytävä on tärkeä yhteys joukkoliikenteen asemille ja pysäkkialueille. Alueella on lisäksi maanalaista huoltoajo- ja teknistä tilaa sekä laaja yhdyskuntateknisen huollon verkosto. Alueen alapuolella noin tasolla -21 on metroasema ja laituritasolta Kompassitasolle johtavat liukuportaat. Alue rajautuu museon inventointikohteeseen (RKY 2009, Helsingin Rautatientori).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1995-2015. Niiden mukaan tasojen -11.0 ja +2.0 yläpuolelle saa sijoittaa myymälä-, asiakaspalvelu- ja työtilaa, teknistä ja huoltoajon tilaa, maanalaista pysäköintiä sekä maanalaisen jalankulun käytävä, johon Pissarakadun keskustan aseman uloskäyntivaraus avautuu tasolla -0.4.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaupunki omistaa katualueet. Maanalainen yleinen jalankulun yhteys ja maanalaiset huoltoajo- ja tekniset tilat ovat Kiinteistö Oy Valtakulman (kortteli nro 2099 Sokos) omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hake muksen johdosta ja sen sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovai kutussuunnitelman mukaisesti.

Asemakaava on ollut julkisesti nähtävillä 16.12.2016 - 23.1.2017.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Liikenneviraston, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen (HKL), kiinteistölautakunnan, pelastuslautakunnan, rakennusvalvontaviraston, yleisten töiden lautakunnan ja ympäristökeskuksen lausunnot.

Helen Sähköverkko Oy toteaa lausunnossaan, että kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä on tehty selvitystyötä Helen Sähköverkon käytössä olevista jakeluverkon kaapeleista. Kaapeleiden siirrosta on laadittu periaatesuunnitelma. Alueella on jakeluverkon kaapeleiden ohella käytöstä poistettu Kamppi - Suvilahti 110 kV:n suurjännitekaapeli. Kaapeli sijaitsee Kaivokadun etelän puoleisessa jalkakäytävässä. Kaapeli

on katurakenteessa betonielementissä. Elementin asennussyvyys on noin 1,3 m. Mikäli kaapeli jää rakentamisen tielle sen voi poistaa. Ennen poistamista pyydetään olemaan yhteydessä Helen Sähköverkko Oy:hyn.

HSL ilmoittaa lausunnossaan kannattavansa hanketta ja yhtyvänsä HKL:n kantaan, että Kaivokadun raitiotiesuunnitelma on ottava huomioon. Asemakaava ja liikennesuunnitelmat on sovittava toisiinsa. Rakentamisen aikainen sujuva joukkoliikenne sekä kävely- että pyöräilyreitit on varmistettava. HSL pitää tärkeänä, että joukkoliikennettä koskevat suunnitelmat laaditaan tiiviissä yhteistyössä HSL:n kanssa.

HSY:n lausunnossa todettiin, että yleiset vesihuoltolinjat, niiden tilantarve ja kunnossapidettävyyden tulee ottaa huomioon maanalaisia tiloja suunniteltaessa ja rakennettaessa. Hankkeen aiheuttamat vesihuollon johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa osana hanketta ja sen kustannuksella. Suunnitelmat tulee hyväksyttäväksi HSY:llä. Kaavaehdotuksessa on määräyksiä yleisen vesihuollon tilatarpeesta ja johtojen huomioimisesta maanalaisten tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Liikennevirasto katsoo lausunnossaan, että kaavaehdotus sisältää pääosin Pissarakadun sisäänkäynnin toteuttamisen kannalta tarpeelliset merkinnät ja määräykset. Kuitenkin kaavaehdotukseen tulee tehdä muutoksia ja lisäyksiä, joilla varmistetaan Pissarakadun sisäänkäynnin kannalta oleelliset tilat ja rakenteet, suunnitellaan ja toteutetaan kaupalliset tilat niin, ettei radan toteutukselle aiheudu ylimääräisiä kustannuksia sekä vähennetään kaupunkiympäristölle ja kaupunkielämälle koituvia rakennusaikaisia haittoja. Kaavaehdotukseen tulee lisätä kiinteistötekniikan tilavaraus ja velvoite tekniikkakanaalin toteuttamisesta Pissarakadun ja Asema-aukiolla olevan metron sisäänkäyntirakennuksen välille. Yhteys on välttämätön ilmanvaihdon ja savunpoiston järjestämiseksi. Merkinnällä ma-pisara varustetulle alueelle tulevat maa- ja kalliorakenteelliset työt ja kantavat rakenteet tulee toteuttaa niin, että ne sellaisenaan soveltuvat Pissarakadun sisäänkäynnin tarpeisiin eikä katua jatkorakentamisen yhteydessä ole tarpeen uudelleen avata.

HKL toteaa lausunnossaan, että hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen yhteen sovittaminen tulee tehdä yhteistyössä HKL:n hallinnoimien rajakohteiden kanssa. Hanke ei saa asettaa vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai vaarantaa palo- ja pelastusturvallisuuden toimivuutta. Kaivokadun raitiotiesuunnitelma on otettava huomioon. Rakentamisen aikainen sujuva joukkoliikenne ja käyttäjien yhdysverkosto on varmistettava. Suunnitelualueella tulee ottaa huomioon metroluokituksen ja raitiovaunuliikenteen kiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinähaitat.

11.02.2019

Asia/4

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Kustannukset

Kaavamuutoksesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävillä olon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös merkitty Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Kaavaehdotuksen muutosalueen rajausta on supistettu. Pissararadan asemakaavan mukainen Kaivokadun keskustan aseman uloskäynnin osa-alue on rajattu pois, koska Pissararadan uloskäyntitilojen väliaikaiskäyttömahdollisuus on poistettu kaavasta eikä osa-alueelle tehdä muutoksia. Tehdyistä muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on erikseen kuultu asiasta.

Lopuksi

Ehdotus on asemakaavoituspalvelun tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 kartta, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 selostus, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.11.2016, täydennetty 4.10.2018
- 4 Tehdyt muutokset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 4.10.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

11.02.2019

Asia/4

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Liikenneviraston liikennejärjestelmäosasto

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit 4.10.2018

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Hankennumero 0888_19

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 22.11.2016 päivättyä 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa koskevaa asemakaavan muutosehdotusta nro 12425. Kaavakartan merkintöihin tai

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

määräyksiin ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti liitteestä ja kaavaselostuksesta. Jatkosuunnittelun johdosta kaavan muutosalueen rajausta on supistettu.

Asemakaavoituspalvelun mielestä julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on kuultu erikseen sähköpostilla.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa, joka sijaitsee osoitteessa Asema-aukio 2. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen.

Tavoitteena on korttelin 2099 nykyisen keskustakiinteistön myymälä- ja asiakaspalvelun toiminnan edellytysten parantaminen, maanalaisen jalankulkukäytävän laatutason nostaminen ja jalankulkuyhteyden selkiyttäminen, turvallisuuden lisääminen ja joukkoliikenteen yleisöyhteyksien ylläpitäminen nykyisellä hyvällä tasolla. Tavoitteena on kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristökokonaisuuden suojelu sekä julkisen kaupunkitilan laadun parantaminen. Tavoitteena on kytkeä saumattomasti Pissaradan kadunalainen uloskäyntivaraus suunniteltaviin maanalaisiin käytävä- ja myymälätiloihin sekä varmistaa teknisten tilojen yhteisjärjestelyt.

Alueelle merkitään maanalaiset tilavaraukset myymälä- ja asiakaspalvelutiloille ja ohjeelliset osa-aluevaraukset parannetulle Asematunnelin ja Mannerheimintien alituksen väliselle yleisen jalankulun käytävälle sekä Pissaradan keskustan aseman Kaivokadun uloskäyntiin liittyvän IV-tekniikan kanaalin. Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi ja aluetta kehitetään julkisena kaupunkitilana. Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisen yleisen jalankulun käytävän kerrosala on 710 k-m². Alueen huoltoliikenne järjestetään maanalaisesti.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se tukee elinkeinotoiminnan kilpailukykyä ja edistää eheytyvän yhdyskuntarakenteen ja elinympäristön laatua, toimivan yhteysverkoston, jalankulun ja pyöräilyn verkostojen jatkuvuutta sekä kulttuuriympäristöjen arvojen säilyttämistä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan oikeusvaikutteisen Helsingin Yleiskaava 2002:n mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että se vahvistaa keskustan elinvoimaisuutta.

Nyt laaditussa kaavaratkaisussa on myös otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on Asema-aukion ja Kaivokadun vilkas liikenteen, jalankulun ja pyöräilyn solmukohta. Suunniteltava kadunalainen tila sijaitsee korttelin 2099 (Sokos) ja Rautatien metroaseman lippuhallin välisellä alueella osittain Kaivokadun alla. Alueen läpi ohjautuva yleinen jalankulun käytävä on tärkeä yhteys keskustan eri joukkoliikenteen pääteasemille ja pysäkkialueille. Suunnittelualueella on lisäksi maanalaista huoltoajo- ja teknistä tilaa sekä laaja yhdyskuntateknisen huollon verkosto. Suunnittelualan alapuolella tasolla noin -21 on metroasema ja sen laituritasolta Kompassitasolle johtavat koneportaat. Alue rajautuu museon inventointikohteeseen (RKY 2009, Helsingin Rautatien tontti).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1995–2015. Niiden mukaan tasojen -11.0 – +2.0 yläpuolelle saa sijoittaa myymälä-, asiakaspalvelu- ja työtilaa, teknistä tilaa ja huoltoajon tilaa, maanalaista pysäköintiä sekä maanalaisen yleisen jalankulun käytävän, johon Pisararadan keskustan aseman uloskäyntivaraus avautuu tasolla -0.4.

Helsingin kaupunki omistaa katualueet. Maanalainen yleinen jalankulun yhteys ja maanalaiset huoltoajo- ja tekniset tilat ovat Kiinteistö Oy Valtakulman (kortteli 2099 Sokos) omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu tuloja maanvuokran muodossa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 16.12.2016–23.1.2017

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 22.11.2016 ja lautakunta päätti asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa puollettiin asemakaavan muutosta sekä

pidettiin tärkeänä alueen kehittämistä ja sen merkitystä alueen ja keskustan elinvoimaisuudelle. ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin, että asemakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sille asettamat vaatimukset. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Kaivokadun raitiotiesuunnitelman huomioimiseen asemakaavassa, rakentamisen aikaiseen sujuvaan joukko- ja kevyeen liikenteeseen, yhteistyöhön, kulttuuriympäristön vaalimiseen, kaupungin elinkeinopoliittisen tavoitteen tukemiseen, yhteistyön tarpeeseen pelastuslaitoksen kanssa jatkotyössä, rakennusviraston suunnitteluohjeiden noudattamiseen yleisten alueiden järjestelyiden kannalta, Pisararadan sisäänkäynnin toteuttamisen ja kustannusten kannalta oleellisten tilojen, rakenteiden ja teknisten kuilujen huomioimiseen ja niihin liittyvien määräysten täsmentämiseen, määräysten täsmentämiseen liittyen pelastusturvallisuuteen, selvitysten laatimiseen, jakeluverkon kaapeleihin ja periaatesuunnitelmiin ja yksiköiden nimikkeiden suhteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Liikennevirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL)
- pelastuslautakunta
- kaupunginmuseo
- kiinteistölautakunta
- rakennusvalvontavirasto
- yleisten töiden lautakunta
- ympäristökeskus

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa tai huomautettavaa: ympäristölautakunta

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-

11.02.2019

Asia/4

taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Jatkosuunnittelun johdosta kaavan muutosalueen rajausta on supistettu. Pissararadan asemakaavan mukainen Kaivokadun keskustan aseman uloskäynnin osa-alue on rajattu ulos, koska Pissararadan uloskäyntitilojen väliaikaiskäyttömahdollisuus on poistettu kaavasta eikä osa-alueelle tehdä muutoksia.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Liikennevirasto on pyytänyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen 94 §:n mukaisesti välitöntä ilmoitusta kaavan hyväksymistä koskevista päätöksistä. Ilmoitus kaavan hyväksymisestä tulee toimittaa kaava-asiakirjoihin ja valitusosoituksineen osoitteella Liikennevirasto, Kirjaamo, PL 33, 00521 Helsinki tai kirjaamo(a)liikennevirasto.fi.

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

kajsa.lybeck(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.10.2017 § 48

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Hankennumero 0888_19

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12425 pohjakartan kaupunginosassa 2 Kluuvi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Asemakaavan numero: 12425
Kaupunginosa: 2 Kluuvi
Kartoituksen työnumero: 36/2015 (uusintakartoitus, ensitilaus ollut 2015)
Pohjakartta valmistunut: 8.9.2016
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 09.02.2017 § 67

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaivokatu ja Asema-aukio

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Asema-aukion maanalaisen alueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12425 seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta puoltaa Sokos-tavaratalon maanalaista laajentamista ja sen viereisten maanalaisten jalankulkuyhteyksien kehittämistä mahdollistavaa ja siten kaupungin elinkeinopoliittisia tavoitteita tukevaa kaavaehdotusta.

Kaavaehdotuksen sisältö ja maanomistus

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sokoksen myymälätilojen laajentamisen noin 2 600 k-m²:llä Asema-aukion ja Kaivokadun alle. Samalla mahdollistetaan Kaivokadun alaisen yleisen jalankulkukäytävän laajentaminen ja varmistetaan Pissararadan uloskäynnin sujuva liittyminen käytävään. Katutila merkitään kaupunkikuvan kannalta raken-

11.02.2019

nustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatientorin muodostaman ympäristökokonaisuuden osaksi.

Helsingin kaupunki omistaa Asema-aukion ja Kaivokadun katualueet, joille kaavaehdotuksen mukainen alue sijoittuu. Kiinteistö Oy Valtakulma omistaa asemakaavaehdotuksen mukaiseen alueeseen kiinnittyvän Sokos-tavaratalon korttelin 2099/13.

Kiinteistöviraston tonttiosastolla valmistellaan parhaillaan esitystä kiinteistölautakunnalle Kiinteistö Oy Valtakulman (SOK) Sokos-tavaratalon laajennusta koskevan aluevarauksen jatkamiseksi entisillä ehdoilla 31.12.2017 saakka. Varausalue on tarkoitus laajentaa koskemaan asemakaavan muutosehdotuksen mukaista aluetta. Laajennuksen rakentamistöiden on kaavailtu alkavan 2019. Maanalaiset tilat tulitisiin vuokraamaan varauksensaajalle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Osittain samalle alueelle kohdistuu myös Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK:n, OP-Vuokratuotto esr:n, VR-Yhtymä Oy:n ja Evata Partners Oy:n 15.3.2016 päivätty hakemus, jolla yllä mainitut tahot ovat hakeneet Helsingin kaupungilta suunnitteluvarausta Elielin aukion ja sen ympärillä olevien kiinteistöjen alueelle alueen kehityspotentiaalin ja täydennysrakentamismahdollisuuksien selvittämiseksi. Elielin aukion varausta tullaan esittämään erikseen. Kyseinen tonttiosastolla vireillä oleva hanke on syytä ottaa huomioon tämän asemakaavan muutosehdotuksen yhteydessä.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Peter Haaparinne

Lisätiedot

Jukka Helenius, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Infra- ja kalustoyksikkö 9.2.2017

HEL 2015-000735 T 10 03 03

HKL-liikennelaitos toteaa asiasta seuraavaa:

HKL:n kantana on, että ko. hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset, jotka sivuavat HKL:n hallinnoimia kohteita, tulee yhteen sovittaa HKL:n kanssa yhteistyössä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Koska kiinteistöt liittyvät olennaisesti Rautatietorin metroasemaan, ei hankkeen liittymisestä saa aiheutua vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai heikennyksiä turvallisuuden kannalta. Nykyisten hätäpoistumis- ja hyökkäysteiden toimivuus ei saa vaarantua.

Kruunusiltojen raitiotielinjan päätepysäkki suunnitellaan Kaivokadulle, jonka toteutumisedellytykset on myös huomioitava lausuttavana olevan hankkeen suunnittelussa.

HKL:n joukkoliikenteen sekä niihin liittyvien jalankulkuyhteyksien tulee toimia moitteettomasti myös hankkeen toteutuksen aikana, mikä tulee huomioida työnaikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksessa. Samoin nykyisten huoltoyhteyksien toimiminen pitää varmistaa hankkeen aikana.

Rakentamisen yhteydessä mahdollisesti tapahtuvien räjäytysten ja louhimisen yhteydessä on huomioitava niiden turvallinen suunnittelu, koskien olemassa olevia rataliikenteen ja Eliel aukion yhteydessä olevia rakennelmia ja tiloja. HKL:n tuleva ohjeistus "Metroradan vieressä tapahtuva rakentaminen" pitää huomioida uudis- ja korjausrakentamisen yhteydessä.

Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon metrolinnoituksen ja raitiovaunuliikenteen raitiotiekiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinähaitat.

Lisätiedot

Jouni Ikonen, isännöitsijä, puhelin: 35869
jouni.ikonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 8.2.2017

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa, joka koskee Asema-aukion alaisten SOK:n myymälätilojen asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunginmuseo tarkastelee asiaa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu pyydettyä seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Asema-aukion ja Kaivokadun alla Sokoksen ja nykyisen Rautatietorin metroaseman lippuhallin sekä Kalevan talon välissä osoitteessa Asema-aukio 2. Asemakaavan muutos mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön (Sokoksen tavaratalo) laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maa-

11.02.2019

nalaisen yleisen jalankulkuväylän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen. Alueelle merkitään maanalaiset tilavaraukset myymälä- ja asiakaspalvelutiloille ja ohjeelliset osa-aluevaraukset parannetulle Asematunnelin ja Mannerheimintien alituksen väliselle yleisen jalankulun väylälle sekä Pisararadan uloskäynnille. Pisararadan aluevaraus on voimassa olevan asemakaavan (nro 12290) mukainen. Aluetta kehitetään julkisena kaupunkitilana. Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisten yleisen jalankulun kerrosala on 710 k-m².

Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuuden osaksi merkinnällä sk: ”Kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osa. Julkiset ulkotilat tulee rakentaa kaupunkikuvallisesti, materiaaleiltaan ja kadunkalusteiltaan laadukkaiksi ja alueen arvon mukaisiksi. Asema-aukiolle ja Kaivokadulle on laadittava katusuunnitelman yhteydessä julkisten kaupunkitilojen sekä valaistuksen yleissuunnitelma. Katualueiden korkeusasemaa ei saa korottaa. Kadun alainen rakentaminen tulee suunnitella siten, että kadun rakenteiden ja yhdyskuntatekniikan verkostojen vaatimat riittävät tilat otetaan huomioon. Teknisiä tiloja ja -laitteita ei saa sijoittaa katualueelle.”

Asema-aukion ja Kaivokadun katualueet rajautuvat valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009, Helsingin rautatien). Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä ”Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki”. Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on keskustatoimintojen aluetta sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta sekä kävelykeskustan aluetta. Helsingin uudessa yleiskaavassa alue on liike- ja palvelukeskusaluetta.

Helsingin kaupungin museo on lausunut asemakaavan muutoksesta aiemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelma- ja kaavaluonnosvaiheessa 8.12.2015 eikä nähnyt tuolloin tarvetta huomauttaa suunnitelmista. Kaupungin museo puoltaa edelleenkin esitettyjä suunnitelmia etenkin pyrkimyksestä yhtenäistää ja parantaa arvokkaan katualueen kaupunkikuvallista ilmettä suunnittelualueella. Kaupungin museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaupungin museo Kulttuuriympäristöyksikkö 8.12.2015

Lisätiedot

Maaret Louhelainen, tutkija, puhelin: +358403347014
maaret.louhelainen(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/4

Yleisten töiden lautakunta 31.01.2017 § 52

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee SOK:n liiketilojen laajentamista Asema-aukion alle kahteen kerrokseen. Asematunnelin ja Mannerheimintien välisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoitusta ja tasausta parannetaan ottaen huomioon käytävään liittyvä Pisararadan uloskäynnin varaus.

Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi.

Hankkeen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusviraston suunnitteluohjeet yleisten alueiden alle tehtävistä rakenteista. Rakentamisen aikaisissa katualueiden järjestelyissä tulee ottaa huomioon liikenne ja kohteen keskeinen sijainti kaupungin keskustassa.

Kiinteistövirasto valmistelee asemakaavan muutoksen perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen hakijan kanssa erikseen käytävissä neuvotteluissa.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti
Jussi Luomanen

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 17.01.2017 § 7

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Sokos Asema-aukion (Asema-aukio 2) asemakaavaehdotuksesta (nro 12425, Asema-aukion alaiset SOK:n myymälätilat):

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaava-asiassa.

Jatkosuunnittelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Esittelijä

pelastusjohtaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 10

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 22.11.2016 § 391

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Ksv 0888_19, karttaruutu 672496, 673496

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 22.11.2016 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11 yläpuolista tilaa.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksenteko

11.02.2019

Asia/4

www.hel.fi/ksv

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa laskuttamaan hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

[kajsa.lybeck\(a\)hel.fi](mailto:kajsa.lybeck(a)hel.fi)

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

[pekka.nikulainen\(a\)hel.fi](mailto:pekka.nikulainen(a)hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482

[raila.hoivanen\(a\)hel.fi](mailto:raila.hoivanen(a)hel.fi)

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 28.6.2016

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Asema-aukion asemaavan muutoksen (SOK:n myymälätilan) valmistelun yhteydessä on tehty alueesta pohjavesimalli, joka on perustunut aikaisempiin Töölönlahden ja Keskustan pohjavesimalleihin. Mallinnuksen yhteydessä päivitettiin viimeisimmät tiedot maaperästä. Mallin avulla tarkasteltiin sen hetkisten tietojen perusteella tulevan rakenteen vaikutusta alueen pohja- ja orsiveden virtauksiin. Mikäli rakenteisiin tulee merkittäviä muutoksia, on niiden vaikutus tarkasteltava erikseen.

Tilojen suunnittelun yhteydessä tulee huomioida alueen pohja- ja orsivesien virtaukset hyödyntäen mallinnuksen yhteydessä saadut tulokset.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Rakenteet tulee suunnitella siten, että pohja- ja orsiveden pinnat eivät saa alentua rakentamisen vaikutuksesta.

Lisätiedot

Risto Niinimäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 37827
risto.niinimaki(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 23.12.2015

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto (Ksv) on pyytänyt Liikennelaitos -liikelaitokselta (HKL) lausuntoa asemakaavan muutoksesta. Ksv:ssa valmistellaan asemakaavan muutosta Sokoksen myymälätilojen laajentamiseksi Asema-aukion ja Kaivokadun alaiseen tilaan kahteen kerrokseen. Samalla parannetaan Kaivokadun alainen yleinen jalankulkukäytävä ja varmistetaan Pissarakadun uloskäynnin liittyminen käytävään. Katutila merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osaksi.

Tilat avautuvat metro-aseman lippuhallin parvitason ja Sokoksen välisen yleisen jalankulun käytävän varteen. Jalankulkukäytävää levennetään ja tasausta parannetaan. Uusien maanalaisten myymälätilojen laajuus on n. 2 600 k-m² ja yleisen jalankulun käytävän kokonaiskerrosala n. 710 k-m². Pissarakadun keskustan aseman uloskäynti avautuu yleisen jalankulun käytävän eteläreunaan Pissarakadun voimassa olevan kaavan mukaisesti. Poistumistiet ja ilmanvaihtotekniikan pysty-yhteydet sijoittuvat korttelialueille. Tekniset tilat sijoittuvat maanalaisiin tiloihin. Kaava laaditaan yhteistyössä SOK:n ja Pissarakadun keskustan aseman suunnittelijoiden kanssa. Huolto- ja lastausliikenteen tilat sijaitsevat maan alla ja huoltoliikenne järjestetään Töölönlahdenkadun huoltotunnelin kautta. Pysäköintipaikkoja ei tarvitse järjestää. Maanalaistilat liittyvät Elielin pysäköintilaitokseen.

HKL:n kantana on, että ko. hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset, jotka sivuavat HKL:n hallinnoimia kohteita, tulee yhteen sovittaa HKL:n kanssa yhteistyössä.

Koska kiinteistöt liittyvät olennaisesti Rautatien metroasemaan, ei hankkeen liittymisestä saa aiheutua vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai heikennyksiä turvallisuuden kannalta.

11.02.2019

Kruunusiltojen raitiotielinjan päätepysäkki suunnitellaan Kaivokadulle, jonka toteutumisedellytykset on myös huomioitava lausuttavana olevan hankkeen suunnittelussa.

HKL:n joukkoliikenteen sekä niihin liittyvien jalankulkuyhteyksien tulee toimia moitteettomasti myös hankkeen toteutuksen aikana, mikä tulee huomioida työnaikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksessa.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Rakennusvirasto 1.12.2015

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1227-00/15, 18.12.2015 mennessä. Kiinteistö Oy Valtakulma hakee kaavan muutosta korttelin 2099 (SOK) liiketilojen laajentamiseksi Asema-aukion alle.

Asemakaavan muutos koskee maanalaisia tiloja. Asemakaavaa laadittaessa on huomioitava yleisiä alueita koskevat tavoitteet sekä rakentamisen aikaiset vaikutukset. Kansirakenteiden mitoitus katualueen alla tulee suunnitella mitoitukseltaan rakennusviraston ohjeistuksen mukaan.

Rakennesuunnittelussa yhteyshenkilönä toimii projektinjohtaja Ville Alajoki. Kaavaprosessissa yhteyshenkilöinä rakennusvirastossa toimivat aluesuunnittelija Anu Kiiskinen ja suunnitteluinsinööri Olli Haanpera.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Olli Haanpera, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/5

§ 115

V 27.2.2019, Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kallion ala-asteen perusparannuksen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kallion ala-asteen rakennukseen on suunniteltu laaja toiminnallinen ja tekninen perusparannus, jossa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti, uusitaan talotekniset asennukset ja parannetaan energiataloutta.

Hankkeen kustannusarvio on 20 400 000 euroa. Perusparannuksen on tarkoitus alkaa kesäkuussa 2021 ja valmistua marraskuussa 2022.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Se on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on omalta osaltaan puoltanut hankesuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijän perustelut

Kallion ala-asteen rakennus ja voimassa oleva asemakaava

Kallion ala-aste sijaitsee keskisessä suurpiirissä Kalliossa osoitteessa Neljäs linja 11–15. Arkkitehti Bertel Jungin suunnittelema rakennus on valmistunut vuonna 1910 ja perusparannettu vuonna 1969.

Tontilla on voimassa vuonna 1985 hyväksytty asemakaava, joka määrittelee tontin opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO). Rakennus on asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-2. Rakennuksella on historiallisia arvoja, ja se on Helsingin koulurakennusten suojelutarvetta selvittävässä Opintielle-julkaisussa luokiteltu kolmanneksi arvokkaimpaan luokkaan. Rakennukseen on tehty vuosikymmenten kuluessa useita toiminnan vaatimia muutoksia ja teknisiä parannuksia. Rakennusoikeus on 6 400 kem².

Perusparannuksen tarpeellisuus

Rakennus on kokonaisuudessaan laajan teknisen ja toiminnallisen perusparannuksen tarpeessa. Vuoden 1969 perusparannuksessa rakennettu ilmanvaihtojärjestelmä on tullut käyttöikänsä päähän ja sähkö- ja atk-järjestelmät vaativat uusimista. Ikkunat ovat huonokuntoiset ja julkisivuissa on runsaasti pohjastaan irti olevaa rappautusta. Peltinen vesikate on käyttöikänsä päässä ja kellarikerroksen rakenteissa on kosteusongelmia.

Koulun keittiö on kooltaan ja varustukseltaan riittämätön. Oppilaiden wc-tilat eivät vastaa nykyisiä vaatimuksia. Piha on niukasti varusteltu ja sen toimivuudessa ja turvallisuudessa on puutteita. Rakennus ei ole esteetön.

Hankkeen toiminnallisena tavoitteena on opetustilojen ajanmukaistaminen vastaamaan uuden opetussuunnitelman vaatimuksia. Väestöennusteen mukaan koulun oppilaaksiottoalueen oppilasmäärä kasvaa ainakin vuoteen 2027 asti.

Perusparannuksen hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma koskee laajaa teknistä perusparannusta ja tiloissa tehtäviä toiminnallisia ja opetusta ajanmukaistavia ja tehostavia muutoksia. Perusparannus kattaa koko rakennuksen ja suunnitelmat on

laadittu sen arkkitehtoninen ja historiallinen arvo huomioiden. Hankkeen laajuus on 3 600 h^m² eli 7 488 br^m² ja vuokra-ala on 5 258 h^m².

Hankkeessa tehostetaan opetustilojen järjestelyjä ja ajanmukaistetaan niiden kiintokalustusta ja varustusta. Rakennuksen akustiikkaa, esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan. Ruokahuollon tilat rakennetaan nykyisiä vaatimuksia vastaaviksi. Oppilaille rakennetaan oppilasmäärän edellyttämä määrä yksittäisiä wc-tiloja, joista kaksi on esteettömiä.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä sekä lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmät uusitaan. Sähköjärjestelmät uusitaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Kellarin alapohjat ja rakennuksen salaojitujärjestelmä on varauduttu uusimaan kokonaan kosteusongelmien poistamiseksi. Sisäilman laadun parantamiseksi välipohjia avataan ja ne puhdistetaan orgaanisesta aineksesta. Rakennukseen rakennetaan uusi hissi. Julkisivurappaukset uusitaan ja alkuperäisen mukaisia rappauskoristeluja palautetaan. Ikkunat uusitaan kolmilasisiksi.

Rakennuksessa tehdään lisäksi tilamuutoksia, jotka mahdollistavat uuden opetussuunnitelman toteuttamisen ja tilojen monipuolisemman käytön. Toiminnalliset muutokset eivät edellytä suuria rakenteellisia muutoksia. Lukitus-, kulunvalvonta- ja turvajärjestelmät uusitaan vastaamaan nykyajan vaatimuksia siten, että myös kouluajan ulkopuolinen käyttö on helposti mahdollista.

Hanke sisältää myös pihan perusparannuksen, jossa sen toimintoja ja viihtyisyyttä parannetaan. Kunnostettavan piha-alueen laajuus on noin 3 800 m².

Rakentamiskustannukset ja rahoitus

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 20 400 000 euroa (2 724 euroa/br^m²) heinäkuun 2018 kustannustasossa.

Vuoden 2019 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019–2028 hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu 16 miljoonaa euroa vuosille 2019–2021. Alustava arvio on perustunut koulujen perusparannushankkeiden keskimääriäisiin toteutuneisiin kustannuksiin.

Kallion ala-asteen perusparannus on laaja. Se käsittää toiminnallisten parannusten lisäksi kaikkien taloteknisten asennusten uusimisen, uuden ilmanvaihtojärjestelmän rakentamisen, salaoituksen rakentamisen koko rakennuksen ympäri ja alapohjarakenteiden uusimisen. Kustannuksia nostaa myös mm. julkisivurappauksen ja vesikatteen uusiminen

kokonaisuudessaan, ikkunoiden uusiminen kolmilasisiksi ja nykyisellään melko niukasti varustellun pihan parantaminen.

Muuttunut rahoitustarve otetaan huomioon rakentamishjelmaa tarkistettaessa.

Vuokrakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Hankkeen toteutuksen jälkeen arvioitu tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 149 330 euroa/kk eli noin 1 791 930 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on noin 28,40 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 24,70 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,70 euroa/htm². Neliövuokran perusteena on 5 258 htm². Tuottovaade on 3 % ja poisto aika 30 vuotta.

Rakennuksen nykyinen vuokra on 80 698 euroa/kk eli 968 373 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on nykyisin 13,23 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 9,92 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,31 euroa/htm². Vuokranmaksun perusteena on 6 100 htm².

Perusparannuksen aikaiset väistötilat

Koulun koko toiminta siirretään väistötiloihin perusparannuksen ajaksi. Toiminnalle järjestetään väistötilat lähialueelta. Väistötilaratkaisu täsmentyy suunnittelun kuluessa.

Väistötilojen kustannukset 18 kuukauden ajalta ovat arviolta 1 870 000 euroa (alv. 0 %). Ne eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin rakentamiskustannuksiin.

Hankkeen toteutusvastuu ja aikataulu

Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudella. Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelut.

Hankkeen toteutusaikatauluun vaikuttaa Aleksis Kiven peruskoulun perusparannuksen valmistuminen. Koulut ovat oppilasmäärältään suuria ja sijaitsevat samalla alueella. Kallion ala-asteen perusparannus on mahdollista käynnistää, kun Aleksis Kiven peruskoulun perusparannus valmistuu. Tavoitteena on, että perusparannus alkaa kesäkuussa 2021 ja tilat valmistuvat marraskuussa 2022.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 18.12.2018 § 288 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että se vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Perusparannus mahdollistaa turvalliset, terveelliset, viihtyisät ja riittävät tilat Kallion ala-asteen toiminnalle. Perusparannuksen yhteydessä tehtävillä muutoksilla rakennuksesta saadaan hyvin toimiva ja tilankäyttöään entistä tehokkaampi koulu. Tilajärjestelyin luodaan oppimista ja opetussuunnitelman tavoitteita tukeva oppimisympäristö. Myös pihan toimivuutta ja turvallisuutta kehitetään.

Tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat ovat varhaiskasvatus- ja koulu-toiminnan lisäksi alueen asukkaiden käytössä. Perusparannuksen jälkeen koulun tiloissa on mahdollista järjestää iltapäivätoimintaa. Kulunvalvonnan muutoksilla osa koulun tiloista saadaan kouluajan ulkopuoliseen asukaskäyttöön. Liikuntatilat ovat asukaskäytössä arki-iltaisain, viikonloppuisin sekä loma-aikoina ja musiikkiopisto voi tarvittaessa hyödyntää koulun tiloja kouluajan ulkopuolella. Lisäksi koulu toimii majoituskouluna.

Hankesuunnitelman valmistelu ja toimivalta

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Asiantuntijoina on kuultu mm. kaupunginmuseon, rakennusvalvonnan, pelastuslaitoksen ja ympäristöpalveluiden asiantuntijoita.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 288

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.10.2018 päivätystä Kallion ala-asteen perusparannusta koskevasta hankesuunnitelmasta ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Oppimistilojen jatkosuunnittelussa tulee yhdessä käyttäjätoimialan kanssa varmistaa erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen, kiinteiden kalusteiden ja varusteiden sekä valaistuksen huolellinen ja tarkoituksenmukainen toteutus. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi. Väri- ja materiaalivalintojen avulla toteutetaan viihtyisät ja oppimista tukevat tilat.

Luokahuoneiden 504 ja 505 välille sekä oppilashuollon työhuoneisiin on vielä lisättävä pako-ovet. Teknisen työn tilojen valvottavuus sekä pesuhuoneena ja pukuhuoneena tarvittaessa toimiva tila on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannus seurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut 6.11.2018 hankesuunnitelmasta lausunnon, joka on liitteenä. Lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää perusparannuksen vuokrakorotusta korkeana.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21714
susan.niemela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.11.2018
§ 131

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Neljäs linja 11-15, kaup. osa 11, Kallio

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kallion ala-asteen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

§ 116

V 13.3.2019, Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen Helsingin kaupungin osalta

HEL 2016-000511 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektijohtaja Juha Saarikoski. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen Helsingin kaupungin osalta liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen 31.1.2019 mukaisesti siten, että pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on yhteensä 386 milj. euroa (MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 209 milj. euroa, kun valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 milj. euroa.

Esittelijän perustelut

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.6.2016 § 178 Raide-Jokerin hankesuunnitelman siten, että hankesuunnitelman mukaisen pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on 275 milj. euroa (MAKU

4/2015). Myös Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi hankesuunnitelman kesäkuussa 2016.

Raide-Jokeri on Helsingin Itäkeskuksesta Espoon Keilaniemeen suunniteltu seudullinen poikittainen pikaraitiotielinja, joka korvaa nykyisen bussirunkolinjan 550. Raide-Jokerin kokonaispituus on noin 25 km, josta noin 16 km sijoittuu Helsinkiin ja noin 9 km Espooseen. Linja on koko osuudeltaan kaksiraiteinen ja rata on sijoitettu pääosin omalle ajouralle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.9.2016 § 239 Raide-Jokeri -linjan raitiovaunujen hankesuunnitelman.

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.10.2016 § 926 Espoon ja Helsingin yhteistyösopimuksen Raide-Jokeri -linjan suunnittelusta ja toteutuksesta. Yhteistyösopimuksessa sovittiin mm. hankkeen organisoinnista nykyisten Helsingin ja Espoon kaupunkiorganisaatioiden puitteissa ja niihin tukeutuen sekä kustannusvastuusta ja kustannusten jakautumisesta. Sopimuksen mukaan kustannukset jaetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan ja alueellisesti. Yhteistyösopimuksessa sovittiin myös erityisestä selvitysmenettelystä siltä varalta, että projektin kustannus seurannan tai riskiseurannan perusteella arvioidaan, että Raide-Jokeri -hankkeen kokonaiskustannuksen enimmäismäärä on vaarassa ylittyä.

Helsingin ja Espoon kaupungit tekivät yhteistyössä keväällä 2016 Raide-Jokerin toteutusmallin selvityksen. Selvitystyön perusteella todettiin, että allianssimalli soveltuisi parhaiten Raide-Jokerin toteuttamiseen. Selvityksessä todettiin myös, että selkeästi erikseen määriteltävät ja nopeasti käynnistettävät osat voidaan tarvittaessa toteuttaa omina erillisurakoinaan.

Kaupunkien yhteinen Raide-Jokerin johtoryhmä päätti 9.12.2016 hankkeen toteuttamisesta allianssimallilla toteutusmuotoselvityksen mukaisesti. Kaupungit kilpailuttivat allianssitoimijat vuoden 2017 aikana. Kilpailutuksissa toteuttajiksi valittiin NRC Finland Group Oy (ent. VR Track Oy) ja YIT Suomi Oy (ent. YIT Rakennus Oy) ja suunnittelijoiksi Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy ja NRC Finland Group Oy.

Allianssimalli on yhteistoimintamuoto, jossa tilaaja, suunnittelijat ja urakoitsijat asettavat hankkeelle yhteiset tavoitteet ja toimivat yhdessä hankkeen toteuttamiseksi. Allianssin muodostamisen jälkeisessä kehitysvaiheessa hankkeelle muodostetaan yhteisesti sovittu kustannusarvio sekä toteutusvaiheen suunnitelma aikatauluineen. Suunnitelmien pohjalta tilaaja päättää jatketaanko allianssia toteutusvaiheeseen. Siirryttäessä toteutusvaiheeseen yhdessä laadittu kustannusarvio sitoo kaikkia osapuolia.

Enimmäishinnan korotusesitys Helsingin kaupungin osalta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 31.1.2019 Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista Helsingin osalta siten, että Helsingin kaupungin osuus kustannuksista on 209 milj. euroa (MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100) ilman valtion kustannusosuutta. Pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on Espoon osuus mukaan lukien yhteensä 386 milj. euroa, kun valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 milj. euroa.

Esityksessään johtokunta edellyttää myös, että sille raportoidaan säännöllisesti Raide-Jokerin kustannusten kehittymisestä hankkeen edetessä, mukaan lukien kustannusten jakautumisesta projektin eri osien välillä.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys on liitteenä 1. Liitteinä 2-6 ovat kustannusarvion perustelu, hankekuvaus, päivitetty hankearviointi, päivitetty kaupunkitaloudellinen arviointi sekä vaikutukset käyttötalouteen ja lippujen hintoihin.

Kustannusten ylityksestä

Vuonna 2016 hyväksytyin hankepäättökseen mukainen kokonaiskustannusarvio 275 milj. euroa on vuoden 2018 marraskuun hintatasossa 287,8 milj. euroa.

Uusi kokonaiskustannusarvio on marraskuun 2018 hintatasossa 386 milj. euroa, joten kustannusylitys on 98,2 milj. euroa. Ylitys jakaantuu Helsingin ja Espoon kaupungeille siten, että Helsingin osuuden kustannusnousu on 81,0 milj. euroa ja Espoon osuuden kustannusnousu 17,2 milj. euroa. Kustannusten noususta 82,5 % kohdistuu Helsingin osuuteen ja 17,5 % Espoon osuuteen.

Hankkeen kokonaiskustannusarviosta 386 milj. eurosta (valtionosuus mukana) Helsingin osuus on 267 milj. euroa. Ilman valtion kustannusosuutta (58 milj. euroa Helsingin osalta) Helsingin osuus on 209 milj. euroa.

Kustannusten muutosta on liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksessä ja liitteessä 2 (Kustannusarvion perustelu) sekä jäljempänä tarkasteltu vuoden 2015 hintatasossa. Huhtikuun 2015 ja marraskuun 2018 välinen indeksin muutos on noin 4,7 %.

Verrattuna vuoden 2016 hankesuunnitelman kustannusarvioon, joka perustui yleissuunnitelmatasoisiin suunnitelmiin, nyt esitetty uusi kustannusarvio on laadittu huomattavasti tarkempien, keskimäärin katusuunnitelmatasoisten suunnitelmien perusteella. Kustannustaso on arvioitu allianssimallissa eri osapuolten kesken yhteisesti sekä varmistettu mm. ulkopuolisen asiantuntijan avustuksella. Kustannusarvion mää-

rittämisen tavoitteena on ollut tiukka, mutta realistinen kustannusarvio. Mahdollisiin riskeihin on varauduttu arvioimalla tilastollisesti riskin todennäköisyyttä. Kokonaiskustannuksiin sisältyvä riskivaraus on noin 7,8 milj. euroa, ja omistajan riskivaraus noin 8,3 milj. euroa sisältyy omistajatehtävien kustannuksiin.

Tarkemmat tiedot kustannuksista ilmenevät liikenneliikelaitoksen esityksestä. Myös kokonaiskustannusten laskentaa sekä allianssimallia kokonaiskustannusten ja hankkeen toteuttamisen kannalta on selostettu tarkemmin liikenneliikelaitoksen esityksessä sekä liitteessä 2 (Kustannusarvion perustelu).

Merkittävimmät kustannusten kohoamiseen johtaneet tekijät

Kustannusnousuun ovat vaikuttaneet useat tekijät, joita on kuvattu liitteessä 2 (kustannusarvion perustelu). Muutoksia on liitteessä tarkasteltu mm. tekniikkalajeittain ja kohdekohtaisesti, ja vertailussa on käytetty vuoden 2015 hintatasoa.

Eniten kustannukset ovat kasvaneet katurakentamisessa, jossa suurin kustannusmuutosta selittävä tekijä liittyy katurakenteiden yksikköhintoihin. Alkuperäisessä hankesuunnitelmassa yksikköhinta perustui siihen, että katurakenteista uusitaan vain ylimmät kerrokset. Monilta osin kadun rakennekerrokset täytyy kuitenkin rakentaa kokonaan uudelleen. Näin ollen katurakenteiden yksikköhinnat ovat kautta linjan merkittävästi korkeampia verrattuna alkuperäisen kustannusarvion yksikköhintoihin. Katurakenteiden yksikköhintojen ero nostaa Raide-Jokerin kustannuksia noin 16 milj. euroa suhteessa alkuperäiseen hankesuunnitelmaan.

Kustannusten kasvua selittää myös se, että alkuperäisessä hankesuunnitelmassa ei ollut otettu huomioon kaikkia pikaraitiotielinjan vaatimia rakenteita ja ratkaisuja, mm. työnaikaiset kaivantojen tuennat (lisäystä 10 milj. euroa) ja hajavirtojen hallintaan liittyvät rakenne- ja järjestelmäratkaisut (lisäystä 5,0 milj. euroa). Myös työnaikaisten liikennejärjestelyjen kustannukset ovat kasvaneet huomattavasti (lisäystä 6,0 milj. euroa). Kohdekohtaisten työvaiheiden määrä on lisääntynyt erityisesti putki- ja johtosiirtojen määrän huomattavan kasvun johdosta. Putki- ja johtosiirrot Pirkkolantiellä ja Pirjontiellä nostavat kustannuksia (5,9 milj. euroa).

Allianssimallissa suunnittelun ja hanketehtävien merkitys ja osuus on erilainen kuin kokonaisurakkamallissa, johon alkuperäisen hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio perustui. Tarkistetun kustannusarvion mukaiset suunnittelun kustannukset ovat noin 35 milj. euroa, kun alkuperäisessä hankesuunnitelmassa niiden osuus oli noin 15 milj. euroa. Hanketehtävien (mm. projektin johtoon ja hallintaan liittyvät tehtä-

vät) osuus projektin kokonaiskustannuksista on noin 12,6 % ja kustannuksina noin 46 milj. euroa. Omistajatehtävien (tilaajaosapuolen kustannukset) osuus, joka ei ole sisällöltään sama kuin alkuperäisessä hankesuunnitelmassa, on noin 23 milj. euroa.

Säästöä on syntynyt mm. liikennevalojärjestelmien ja siltakohteiden muutosratkaisujen osalta sekä vähentyneistä pohjanvahvistustarpeista.

Kalusto, varikko sekä liittyvät hankkeet

Raide-Jokeri edellyttää myös uuden varikon toteuttamista sekä kaluston hankintaa. Kaluston hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.9.2016 § 239. Allianssi on laatinut varikosta toteutus suunnitelman, jonka kokonaiskustannusarvio on marraskuun 2018 hintatasossa 69,5 milj. euroa. Varikon hankesuunnitelman hyväksymistä koskeva esitys on kaupunginhallituksen 11.2.2019 esityslistan erillisenä asiana.

Raide-Jokerin rakentamisen yhteydessä on tarkoituksenmukaista toteuttaa Raide-Jokeri-allianssin toimesta joitain Raide-Jokeriin kuulumattomia töitä jotka sijoittuvat Raide-Jokerin välittömään läheisyyteen ja joiden toteuttaminen ajoittuu Raide-Jokerin rakentamisen yhteyteen. Näiden töiden kustannusarvio on tämänhetkisen arvion mukaan marraskuun 2018 hintatasossa 51,5 milj. euroa. Nämä ns. liittyvät hankkeet on mahdollista toteuttaa Raide-Jokerin allianssin optiojärjestelyjen kautta allianssin toimesta. Tarvittavat määrärahat varataan vuosittain talousarvion investointiohjelman hyväksymisen yhteydessä normaalien menettelytapojen mukaisesti.

Hankkeen vaikutukset lipputuloihin, lippujen hintoihin ja kaupungin käyttötalouteen

Raide-Jokerin hankesuunnitelmaan liittyen tehtiin vuonna 2016 selvitys Raide-Jokerin vaikutuksesta lipputuloihin, lippujen hintoihin ja kaupungin käyttötalouteen. Vaikutusarvio on päivitetty vuoden 2019 tilanteeseen. Arviossa on huomioitu sekä pikaraitiotien infrastruktuuri, varikko että kalusto. Raide-Jokerista on lisäksi tehty päivitetty hankearviointi ja Helsingin osalta päivitetty kaupunkitaloudellinen arviointi.

Uuden vaikutusarvion mukaan Raide-Jokerilla arvioidaan olevan matkalippujen hintoihin noin 4,1 %:n (aikaisemmassa arviossa 2,5 %) korotusvaikutus. Kaupungin HKL:lle maksama suora tuki huomioiden infrakoron palautus kasvaa ensimmäisen vuoden osalta 3,9 milj. euroa (keskimäärin 2,4 milj. euroa/vuosi 40 vuoden aikana). Tämä vastaa noin 17 % korotusta hyväksytyyn talousarvion 2019 mukaiseen HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen.

Helsingin kaupungin HSL-maksuosuuden arvioidaan kasvavan Raide-Jokerin myötä sen käyttöön ottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta noin 9,2 milj. euroa (aikaisemmassa arvioissa 1,7 milj. euroa). Raide-Jokerin kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioitiin olevan sen käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta (HSL:n maksuosuus ja HKL:n infratuki) yhteensä 13,1 milj. euroa (aikaisemmassa arvioissa 5 milj. euroa). Vaikutus pienenee jonkin verran seuraavina vuosina poistettavan pääoman korkokulujen pienentymisen myötä.

Käyttö- ja liikennöintikustannukset

Raide-Jokerin infrastruktuurin kunnossapitokustannuksiksi Helsingissä on arvioitu 1,4 milj. euroa vuodessa.

Päivitetyn hankearvioinnin mukaan Raide-Jokerin arvioidut liikennöintikustannukset ovat noin 23,3 milj. euroa vuodessa vuonna 2030 ja 24,6 milj. euroa vuonna 2050. Arvioidut liikennöintikustannukset sisältävät varikko- ja kalustoinvestointien pääomakustannukset. Liikennöintikustannukset ovat Raide-Jokerissa jossain määrin suuremmat kuin vertailuvaihtoehtona käytetyllä runkobussilinjalla hankearvioinnissa tarkasteluina vuosina (vuonna 2030 noin 15,4 milj. euroa ja vuonna 2050 noin 16,3 milj. euroa).

Yksittäistä nousua kohden liikennöintikustannusten arvioidaan vuonna 2050 olevan 0,68 euroa sekä Raide-Jokerilla että vertailuvaihtoehtolla.

Hankkeen kaupunkitaloudellisista vaikutuksista

Raide-Jokerin hyöty-kustannussuhde on uusien kaupunkitaloudellisten arvioiden mukaan 0,66 toteuttamisvuodelle 2024 arvioituna (0,7 aikaisemmassa arvioissa vuodelle 2025). Suhde jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan (1,0). Hankearvioinnissa Raide-Jokerin toteuttamista on verrattu nykyisen runkolinjan 550 liikenteen jatkamiseen ja kehittämiseen. Edelliseen hankearviointiin verrattuna kannattavuutta parantavat erityisesti bussivaihtoehdon ajoaikojen vaihtelun huomioiminen matka-ajoissa ja vertailuvaihtoehdolle arvioidut 54 milj. euron investoinnit. Kannattavuutta puolestaan heikentävät pikaraitiotien kasvaneet investointi- ja liikennöintikustannukset.

Päivitetystä hankearvioinnista on tehty myös toimintaympäristöön liittyviä herkkyystarkasteluja ilman perusvaihtoehdossa mukana olevaa ajoneuvoliikenteen hinnoittelua. Herkkyystarkastelun mukaan Raide-Jokerin kannattavuus laskee hieman (0,06), jos ajoneuvoliikenteen hinnoittelu otetaan käyttöön vuonna 2030. Yksinomaan yhteiskuntataloudelliseen kannattavuuslaskelmaan tukeutuen ei hanketta voida pitää kaupungin kannalta kannattavana hankkeena.

Kuten jo vuonna 2016 kaupunginvaltuuston listatekstin perusteluissa todettiin, perustuvat Raide-Jokerin hyödyt kaupungin kannalta poikittaisen joukkoliikenneyhteyden kapasiteetin ja palvelutason paranemiseen sekä maankäytöllisiin hyötyihin. Hyödyt kohdistuvat voimakkaasti Raide-Jokeria ympäröivälle vyöhykkeelle, ja myös säteittäisten suuntien joukkoliikenneyhteydet paranevat merkittävästi.

Raide-Jokerin vaikutuksia suhteessa valmisteilla olevan yleiskaavan mahdollistamaan rakentamispotentiaaliin arvioitiin vuonna 2014 kaupunkitaloudellisessa selvityksessä. Kaupunkitaloudellista arviointia on päivitetty mm. MAL 2019 -selvityksen ja uuden yleiskaavan maankäyttöpotentiaalien perusteella. Koko Raide-Jokerin vaikutusalueen päivitetty maankäytön toteutumaennuste vuoteen 2050 asti on noin 5 % pienempi (keskimäärin vuodessa) kuin vuonna 2014, mikä johtuu mm. rakentamispotentiaalia koskevan arvion alentamisesta Lahdenväylän ja Hämeenlinnanväylän kaupunkibulevardien osalta.

Uuden arvion mukaan Raide-Jokeri vauhdittaa kaupungin kasvua, ja tehty investointipäätös on jo näkynyt lisääntyneenä kaavoituksena ja rakentamisena. Hankkeen toteuttamisen arvioidaan kasvattavan vuosittain rakennettavaa kerrosalaa 81 000 kerrosneliöllä, mikä tuottaa kaupungille vuosittain 18 milj. euron lisätulot verrattuna vaihtoehtoon, jossa hanketta ei toteuteta. Tuotot muodostuvat maan myynti- ja vuokratuloista sekä maankäyttösopimuskorvauksista. Arvio perustuu erityisesti rakentamispotentiaalin nopeampaan toteutumiseen, mikäli hanke toteutetaan. Arvioitujen lisätulojen nykyarvo 30 vuoden ajalle laskettuna on 367 milj. euroa. Lisätulot ovat suuremmat kuin Helsingin osuus Raide-Jokerin raitiotieinfrastruktuurin ja varikon investoinneista.

Rahoitus

Vuoden 2019 talousarvioon sisältyvään investointisuunnitelmaan liikenneliikelaitos on budjetoitu Raide-Jokeriin 118,0 milj. euroa vuosille 2019-2022. Budjetointi on perustunut alkuperäisen hankesuunnitelman kustannusarvioon.

Raide-Jokerin edellyttämät investoinnit sisällytetään liikenneliikelaitoksen talousarvioesityksen 2020 investointisuunnitelmaan vuosille 2020-2024 siten, että Raide-Jokerin käyttöönotto on mahdollista vuonna 2024.

Raide-Jokerin toteuttaminen sovitaan investointiraamiin. Raide-Jokerin kustannusnousun johdosta muita joukkoliikenneinvestointeja sopeutetaan harkitusti.

Jatkotoimenpiteet

11.02.2019

Rakentaminen alkaa tämänhetkisen arvion mukaan kesäkuun alussa 2019. Rakentamiselle on laadittu alustava katukohtainen aikataulu perustuen työmääriin ja työkuorman mahdollisimman tasaiseen jakautumiseen läpi koko rakentamisvaiheen. Raide-Jokerin liikennöinnin on suunniteltu alkavan kesäkuussa 2024.

Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus toteaa, että Raide-Jokeri on Helsingin seudun ensimmäinen pikaraitiotiehanke, joten kaikkia toimivan pikaraitiotiejärjestelmän tarpeita ei ole voitu vielä alkuperäistä hankesuunnitelmaa laadittaessa ottaa riittävällä tavalla huomioon. Pikaraitiotie toteutetaan pääosin olemassa olevaan katu ympäristöön, mikä myös on osaltaan tuonut haasteita suunnittelulle ja erityisesti kustannusten arvioinnille hankkeen alkuvaiheessa hankesuunnitelmaa laadittaessa.

Nyt käsiteltävänä oleva kustannusarvio perustuu aikaisempaa selvästi tarkempaan suunnitteluun sekä monipuolisempaan ja perusteellisempaan kustannusten laskentaan allianssimallin etuja hyödyntäen.

Helsingin osalta Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin kustannusarvio ylittyy noin 43 %, eli indeksikorjattuun alkuperäiseen hankesuunnitelmaan nähden 80,9 milj. eurolla (valtion osuus mukaan lukien). Valtion osuus kustannuksista ei nouse samassa suhteessa, vaan osuus jää molempien kaupunkien osalta noin 22 %:iin.

Kaupunginhallitus pitää hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäishinnan korottamista perusteltuna kohonneista kustannuksista huolimatta.

Raide-Jokerin toteuttaminen on tärkeää Helsingin ja koko seudun yhdyskuntarakenteen kehittämisen, seudun kilpailukyvyyn ja alueen säävutettavuuden kannalta. Hankkeen toteuttamisesta aiheutuu pitkäaikaisia hyötyjä, jotka perustelevat hankkeen toteuttamista, vaikka kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi. Uuden kaupunkitaloudellisen arvion mukaan Raide-Jokeri vauhdittaa kaupungin kasvua, ja vuonna 2016 tehty hankkeen hyväksymistä koskeva päätös on jo näkynyt lisääntyneenä kaavoituksena ja rakentamisena Raide-Jokerin vaikutusalueella. Hankkeen hyötyjä on mahdollista lisätä maankäytön potentiaalia kasvattamalla.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa liikenneliikelaitosta vuoden 2020 talousarvioehdotukseen sisältyvää investointisuunnitelmaa laadittaessa sopeuttamaan tulevien vuosien joukko liikenneinvestointinsa siten, että Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin kohonneista kustannuksista

11.02.2019

huolimatta liikenneliikelaitoksen investointitaso pysyy kaupungin asettamassa investointiraamissa.

Raide-Jokerin ns. liittyvät hankkeet, joita on tarkoituksenmukaista toteuttaa samassa yhteydessä Raide-Jokerin pikaraitiotien rakentamisen kanssa, otetaan huomioon toteutus sopimuksessa allianssiin kuuluvien tahojen kanssa. Päätökset hankkeista tehdään myöhemmin erikseen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Raide-Jokerin hankesuunnitelmassa 2015 oli mainintoja raitiotien aiheuttamien tasasähkömagneettikenttien ja tärinän mahdollisesta vaikutuksesta herkille kohteille, kuten Viikin ja Otaniemen tutkimuslaitosten mittalaitteille sekä todettu myös epävarmuus näiden kohteiden suojausten tarpeesta ja kustannusriskistä. Herkkien kohteiden suojausten optimaalinen ratkaisu jätettiin erääksi jatkosuunnittelussa huomioitavaksi asiaksi. Neuvottelut Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston kanssa Viikin kampuksen alueen herkkien laitteiden suojausratkaisuista ovat edelleen kesken. Helsingin kaupunki ja Helsingin yliopisto jatkavat neuvotteluja, ja mahdollisten suojausratkaisujen kustannuksista sovitaan osapuolten kesken erikseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 31.1.2019
- 2 Kustannusarvion perustelu -raportti
- 3 Hankekuvaus
- 4 Päivitetty hankearviointi
- 5 Kaupunkitaloudellisen arvioinnin päivitys
- 6 Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin, päivitetty

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 25.01.2019 § 15

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Asia/6

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 21.11.2018 § 161
Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2017 § 17
Kaupunginvaltuusto 15.06.2016 § 178
Kaupunginhallitus 06.06.2016 § 561
Kaupunginhallitus 30.05.2016 § 530
Pelastuslautakunta 10.05.2016 § 61
Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 10.5.2016
Kiinteistölautakunta 03.05.2016 § 196
Yleisten töiden lautakunta 03.05.2016 § 191
Ympäristölautakunta 03.05.2016 § 186
Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 14.04.2016 § 72
Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 21.01.2016 § 4

11.02.2019

Asia/7

§ 117

V 13.3.2019, Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2019-000577 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman liikenneliikelaitoksen esityksen 31.1.2019 mukaisesti siten, että varikon kokonaiskustannusarvio on yhteensä 69,45 milj. euroa, josta Helsingin kaupungin osuus on yhteensä 62,44 milj. euroa (ratainfran osalta MAKU-indeksi marraskuu 2018, varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksi marraskuu 2018).

Esittelijän perustelut

Raide-Jokerin kokonaisuuteen liittyvät aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.6.2016 § 178 Raide-Jokerin hankesuunnitelman ratainfran osalta. Myös Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi hankesuunnitelman kesäkuussa 2016. Hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen on tämän esityslistan edellisenä asiana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.9.2016 § 239 Raide-Jokeri -linjan raitiovaunuhankinnan hankesuunnitelman. Hankesuunnitelman mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Raide-Jokeri -linjan liikennöintiä varten hankitaan enintään 29 kappaletta kahteen suuntaan ajettavia, 35 metriä pitkiä raitiovaunuja.

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.10.2016 § 926 Espoon ja Helsingin yhteistyösopimuksen Raide-Jokeri -linjan suunnittelusta ja toteutuksesta. Yhteistyösopimuksessa sovittiin mm. hankkeen organisoinnista nykyisten Helsingin ja Espoon kaupunkiorganisaatioiden puitteissa ja niihin tukeutuen sekä kustannusvastuusta ja kustannusten jakautumisesta. Helsingin ja Espoon yhteinen Raide-Jokerin johtoryhmä päätti 9.12.2016 hankkeen toteuttamisesta allianssimallilla.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 31.1.2019 Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että varikon kokonaiskustannusarvio Helsingin kaupungin osalta on yhteensä 62 436 605,00 milj. euroa (ratainfran osalta MAKU-indeksi marraskuu 2018, varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksi marraskuu 2018).

Varikon kokonaiskustannusarvio on 69 443 570,00 milj. euroa. Espoon kaupunki osallistuu varikon kustannuksiin 7 006 965,00 milj. eurolla.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys on liitteenä 1. Liitteinä 2-6 ovat Roihupellon raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma, Raide-Jokerin hankekuvaus, Raide-Jokerin hankearviointi, Raide-Jokerin kaupunkitaloudellinen arviointi sekä vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin. Liitteet 3-6 ovat samat kuin tämän esityslistan edellisessä asiassa (Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen Helsingin kaupungin osalta).

Hankkeen sisällöstä

Raide-Jokerin pikaraitiotieinfra käsittää noin 25 kilometriä rataa ja 34 pysäkkiä Itäkeskuksen ja Espoon Keilaniemen välillä. Radasta 16 km sijoittuu Helsingin ja 9 km Espoon puolelle. Raide-Jokeria liikennöidään 29 vaunulla. Roihupellon raitiovaunuvarikko rakennetaan pikaraitiotien kalustoa varten.

Kaupunginvaltuuston 15.6.2016 § 178 hyväksymässä Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin hankesuunnitelmassa ja kaupunginhallituksen 27.8.2018 § 520 hyväksymässä raitiotievarikoiden kehittämissuunnitelmassa oli varauduttu kahteen Raide-Jokerin varikkoon, joista päävarikko sijoittuisi Helsinkiin Roihuvuoreen ja sivuvarikko Espooseen Laajalahteen. Raide-Jokerin allianssin kehitysvaiheessa on Espoon kaupungin teettämien selvitysten perusteella päädytty yhden varikon ratkaisuun. Raide-Jokerin pikaraitiotien varikkotoiminnot ja operointi on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää hoitaa yhdeltä varikolta. Nyt

käsittelyssä oleva hankesuunnitelma perustuu yhden varikon ratkaisuun.

Rakennettava uusi raitiotievarikko sijoittuu Roihupellon tontille 45196/1, jota liikenneliikelaitos hallitsee vuokrasopimuksen nojalla. Osassa tontilla sijaitsevista rakennuksista on nykyisin bussijokerin varikko, jonka toiminta siirtyy pois tontilta ennen raitiovaunuvarikon rakentamista.

Rakennettavan varikkorakennuksen bruttoala on yhteensä 9 533 m² (säilytyshalli 4 501 m² ja huoltohalli 5 032 m²). Roihupellon raitiovaunuvarikolle rakennetaan vaunukaluston tarvitsemat tilat. Rakennuksen pääasiallinen käyttötarkoitus on varikkotoiminta. Vaunujen ajo varikolle tapahtuu Raide-Jokerin linjaraiteilta Viilarintietä tontin länsireunalta.

Varikkorakennukseen keskitetään Raide-Jokerin raitiovaunujen säilytys- ja huoltotoiminta. Kaluston raskashuolto ja kolarikorjaus tehdään liikenneliikelaitoksen muilla varikoilla tai kolmannen osapuolen tiloissa. Varikolla on tilat vaunujen säännölliselle huollolle ja tarvittaville korjauksille, päivittäisille tarkistuksille ja vaunujen puhdistukselle. Huoltohalli sisältää kolme kunnossapidon huoltopaikkaa, kaksi vuorokausihuoltopaikkaa, pyöräservipaikan ja pesulinjan. Rakennukseen tulee tilat kuljettajien ja huoltohenkilöstön toimisto- ja sosiaalityötiloille. Varikolle rakennetaan oma väestönsuoja, jonka rauhanajan käyttö on pukuhuone. Pihalle sijoitetaan henkilökunnan pysäköintialueet.

Säilytyshalli rakennetaan 34,5 m pitkille vaunuille, ja halliin mahtuu 29 vaunua. Korjaamo- ja huoltotilat rakennetaan 44 m pitkille vaunuille. Hankesuunnitelmassa on varauduttu varikon myöhempään laajentamiseen 44 m pitkille vaunuille, mutta mahdollisen laajennuksen kustannuksia ei ole huomioitu hankesuunnitelmassa.

Kustannukset

Vuonna 2016 raitiotieinfran osalta hyväksytyssä Raide-Jokerin hankesuunnitelmassa oli esitetty arvio tulevista varikoiden kustannuksista. Kustannusarvio (huhtikuun 2015 hintatasossa) oli 64,1 milj. euroa ja kautuen Espoon Laajalahden (14,9 milj. euroa) ja Helsingin Roihupellon (49,15 milj. euroa) varikoille.

Nyt käsittelyssä olevan suunnitelman mukainen Roihupellon raitiotievarikon kokonaiskustannusarvio Espoon osuus mukaan lukien on (marraskuun 2018 hintatasossa) yhteensä 69,45 milj. euroa, joka vastaa 66,5 milj. euroa huhtikuun 2015 hintatasossa. Kustannusten laskentaa on selostettu tarkemmin liikenneliikelaitoksen esityslistalla sekä liitteessä 2 (hankesuunnitelma).

Kustannukset jakautuvat eri osatehtäville seuraavasti:

Suunnittelu ja hanketehtävät	12,4 milj. euroa
Ratainfra (radan päällysrakenne, sähkö ja tekniset järjestelmät)	10,0 milj. euroa
Talonrakennus ja tontin maarakennus	31,5 milj. euroa
Omistajatehtävät	8,5 milj. euroa
YHTEENSÄ	62,4 milj. euroa

Varikon kokonaiskustannukseen lisätään nykyisen bussivarikon kirjanpidollinen jäännösarvo noin 2,3 milj. euroa. Liikenneliikelaitos (HKL) neuvottelee HSL:n kanssa jäännösarvon käsittelystä niin, että jäännösarvo tulee huomioiduksi Raide-Jokerin varikon pääoma-arvossa varikosta maksettavaa HSL:n liikennöintikorvausta määritettäessä.

Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin

Raide-Jokerin varikkohankkeesta osa kustannuksista otetaan huomioon Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) maksettavissa liikennöintikorvauksissa sekä osa infrakorvauksissa ja kaupungin infra-tuessa.

HSL:n liikennöintikorvauksella korvattavaan osaan kuuluvat varikkorakennus ja piha-alue, joiden kokonaiskustannus on 51,3 milj. euroa (luku sisältää bussivarikon kirjanpidollisen jäännösarvon 2,3 milj. euroa). HSL:n infrakorvauksella ja Helsingin kaupungin infratuella korvattavaan osaan kuuluvat varikkoalueelle sijaitseva ratainfra, sisältäen radan, ratasähkön ja radan turvalaitteet. Infraan kohdistuvan varikon osuus on 13,4 milj. euroa.

Liikennöintikorvauksella korvattavan varikkorakennuksen ja piha-alueen poistovaikutus on 1,7 milj. euroa/vuosi (poistoaika 30 vuotta). Vakuutusrahastomaksu (0,1 %) on 30 vuoden aikana yhteensä noin 0,8 milj. euroa. Korkokulut ovat yhteensä noin 19,6 milj. euroa (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta). Varikon käyttömenojen (pl. pääomakulut) arvioidaan olevan 1,3 milj. euroa/vuosi. Varikkorakennuksen ja piha-alueen osalta keskimääräinen vuosikustannus 30 vuodelle jaettuna on 3,7 milj. euroa.

Infraan kohdistuvan varikkoraitiotien osuuden poistovaikutus on 0,44 milj. euroa/vuosi (keskimääräinen poistoaika 30 vuotta). Vakuutusrahastomaksu (0,1 %) on 30 vuoden aikana yhteensä noin 0,3 milj. euroa.

HKL laskuttaa 50 % investoinnin poistoista infrakorvauksena HSL:ltä. Loppuosa poistoista eli 0,22 milj. euroa/vuosi jää kaupungin maksetta-

vaksi. Kaupunki maksaa ko. summan infratukena HKL:lle. HKL laskuttaa 50 % hankkeen laskennallisista korkomenoista (laskentakorko 5 %) infrakorvauksena HSL:ltä. HKL palauttaa tämän ns. infran korkotulon kaupungille. Infran korkotulo on yhteensä 5,2 milj. euroa. Vastaavasti kaupunki maksaa infratukena HKL:lle investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset korkokulut. Todelliset korkokulut ovat yhteensä 5,8 milj. euroa (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta).

Vaikutuksia lipunhintoihin sekä kokonaisvaikutuksia kaupunkitaloudelliselta kannalta ei ole tarkasteltu varikon osalta erikseen, vaan osana koko Raide-Jokerin (raitiotieinfra, kalusto ja varikko) vaikutustarkasteluja. Nämä tarkastelut ovat liitteissä 5 ja 6. Asiaa on myös selostettu tämän esityslistan edellisen asian yhteydessä.

Kaupunkitaloudellisia vaikutuksia ei myöskään ole tarkasteltu varikon osalta erikseen, vaan nekin sisältyvät koko Raide-Jokerin vaikutusarviointiin (liite 4). Asiaa on selostettu myös liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityslistalla.

Jatkotoimenpiteet ja rahoitus

Raitiotievarikon tonttia valmistellaan rakentamista varten louhinnoilla vuonna 2019. Raitiotievarikon rakentaminen aloitetaan kesällä 2020 vanhojen rakennusten purulla ja pilaantuneiden maiden poistolla. Varsinaisen rakentamisen aloitetaan vuonna 2020. Kohde valmistuu talonrakennustöiden osalta kesällä 2022. Tämän jälkeen varikolle asennetaan erilaisia raitiotietä palvelevia tietoteknisiä järjestelmiä.

Raide-Jokerin liikennöinnin aloitustavoite on kesäkuu 2024. Ensimmäinen Raide-Jokerin linjalla liikennöivistä vaunuista saapuu varikolle syksyllä 2022. Varikon aikataulun lähtökohta on, että varikko on valmis vastaanottamaan Raide-Jokerin vaunut ensimmäisestä vaunusta lähtien.

Raitiovaunuvarikon toteuttaminen edellyttää kaupungin ja liikenneliikelaitoksen välisen tontinvuokrasopimuksen muuttamista. Sopimusmuutos on allekirjoitettu tammikuussa 2019.

Raitiovaunuvarikon rakentaminen edellyttää myös asemakaavan muutosta, jonka valmistelu käynnistyy keväällä 2019. Rakentaminen voidaan kuitenkin aloittaa poikkeamispäätöksellä.

Liikenneliikelaitoksen vuoden 2019 talousarvion investointisuunnitelmassa Raide-Jokerin varikolle on varattu 57,1 milj. euroa vuosille 2019-2022. Liikenneliikelaitos tarkistaa investointisuunnitelmaa hankkeen osalta vuoden 2020 talousarvioehdotuksen yhteydessä. Hanke rahoitetaan lainarahoituksella.

11.02.2019

Saadut lausunnot

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on antanut asiasta lausuntonsa 22.1.2019. HSL:n mukaan Roihupeltoon sijoitettava varikko on sijainniltaan erinomainen ja tarjoaa hyvät edellytykset Raide-Jokerin liikennöinnille. Pikaraitioliikenteen kasvaessa varikkovaraus myös Raide-Jokerin länsipäässä on syytä kuitenkin säilyttää. Oma varikko mahdollistaa Raide-Jokerin liikenteen järjestämisen kilpailuneutraalilla tavalla. Huoltopaikojen eriyttäminen mahdollistaa kunnossapidon kilpailutuksen tulevaisuudessa. HSL toteaa lisäksi, että varikkoinfran tulee mahdollistaa erilaiset kalustoskenaariot, mm. 45 metriä pitkät vaunut.

HSL:n lausunto on liitteenä 7.

Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus toteaa, että Raide-Jokeri on kaupungin ja koko pääkaupunkiseudun kannalta strategisesti merkittävä hanke, jonka toteuttaminen edellyttää varikkotiloja uutta pikaraitiotiekalustoa varten. Nykyiset raitiovaunuvarikot Koskelassa, Vallilassa ja Töölössä eivät sovellu pikaraitiovaunujen varikoiksi, joten Raide-Jokeria varten on tarpeen rakentaa oma varikko.

Kaupunginhallitus on 27.8.2018 § 520 hyväksynyt raitiotievarikoiden kehittämissuunnitelman, jonka lähtökohtana on, että Raide-Jokerin ja Kruunusiltojen raitioliikenteen vaunujen säilytys- ja korjaustarve hoidetaan niiden omilta varikoilta.

Varikon ja raitiovaunukaluston yhteensovittaminen suunnitellulla uudella Roihuvuoren varikolla mahdollistaa varikkotoiminnan kehittämisen tehokkaaksi. Roihuvuoreen suunnitellun varikon sijainti on liikenteellisesti hyvä ja mahdollistaa kustannustehokkaan liikennöinnin Raide-Jokeri -linjalla.

HSL:n esittämät näkökohdat kilpailuneutraaliudesta ja erilaisten kalustoskenaarioiden mahdollistamisesta on otettu huomioon varikon teknisissä ratkaisuisissa. Hankesuunnitelmaa on valmisteltu yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kaupunginhallitus pitää liikenneliikelaitoksen esitystä perusteltuna.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Asia/7

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 31.1.2019
- 2 Varikon hankesuunnitelma
- 3 Hankekuvaus
- 4 Päivitetty hankearviointi
- 5 Päivitetty kaupunkitaloudellinen arviointi
- 6 Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin, päivitetty
- 7 HSL:n lausunto 22.1.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

HKL

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Asia/8

§ 118

V 27.2.2019, Valtuutettu Petra Malinin aloite lentomatkestamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämisestä

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki:

Perustelujen toiseksi viimeisen kappaleen virke "Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota myös hiilineutraaliin matkustamiseen." muutetaan muotoon:

"Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota hiilineutraaliin matkustamiseen ja soveltuvin osin mahdollistamaan myös lentämistä vähäpäästöisemmän vaihtoehdon käyttäminen."

Perustelujen viimeisen kappaleen alkuun lisäys:

"Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tulee panostaa nykyistä enemmän etäyhteyksien käyttöön ja pyrkiä korvaamaan osa virkamatkoista etäyhteyden kautta tapahtuvilla tapaamisilla."

Perustelujen viimeisen kappaleen virke "Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli se on ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta perusteltua." muutetaan muotoon:

"Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli lentämiseen ei ole painavaa syytä ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

11.02.2019

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Liitteet

1 Malin Petra Aloite Kvsto 12092018 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki sitoutuu toimimaan aktiivisesti lentomat kustamisen päästöjen vähentämiseksi. Helsingin tulee selvittää keinoja vähentää helsinkiläisten lentomat kustamista tekemällä vähäpäästöisempiä matkustusmuotoja tukevaa liikennepolitiikkaa sekä kannustamalla helsinkiläisiä lähimatkailuun ja yrityksiä työmatkalentämisen vähentämiseen. Kaupungin tulee myös selvittää kaupungin oman työmatkalentämisen määrä ja sen aiheuttamat päästöt, ja mahdollinen tarve kaupungin työmatkalentämisen vähentämiseen. Esitämme myös, että kaupunki selvittää mahdollisuuden suorittaa hiilidioksidipäästöjen kompensatiomaksut kaupungin omista lentomatkailuista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Lentomat kustaminen ja sen infrastruktuuri eivät sinänsä kuulu kaupungin toimialaan tai toimivaltaan. Kaupunkistrategian mukaisesti liikenteen päästövähennyksiä toteutetaan koko Helsingin liikennejärjestelmässä niin pyöräilyn ja kävelyn suosiota lisäämällä kuin sähköautojen, sähköbussien ja raidejoukkoliikenteen osuutta nostamalla. Helsingissä luodaan edellytykset sähköautojen määrän voimakkaalle kasvulle mahdollistamalla sähköautojen julkisen latausinfra rakentaminen markkinatasa-arvoisesti. Helsinki osallistuu siten aktiivisesti toimenpiteillään ilmastomuutoksen torjuntaan.

11.02.2019

Helsingin kaupungin henkilöstön virkamatkojen tarve arvioidaan aina tapauskohtaista harkintaa käyttäen. Kaupungin matkustusohjeiden mukaan virkamatka tehdään niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin mahdollista ottaen huomioon matkan ja hoidettavien tehtävien tarkoituksenmukainen suorittaminen.

Helsingin kaupungin hankintakeskus on kilpailuttanut lentomatkustamisen matkatoimistopalvelut. Matkatoimistopalvelujen tuottajana on American Express Global Business Travel (GBT). Keskittämisen etuna on, että kaupungilla on yhtenäinen toimintamalli lentomatkoja varattaessa. Lisäksi GBT:lla on selkeät ohjeet lentomatkastajille mahdollisissa kriisi- ja poikkeustilanteissa. Matkapalvelut tilataan pääsääntöisesti kyseisestä matkatoimistosta.

GBT matkanjärjestäjänä kertoo toteuttavansa vastuullista liiketoimintaa taloudellisissa, sosiaalisissa ja ympäristöasioissa. Yritys on kehittänyt yhdessä asiakkaidensa kanssa erilaisia raportointiratkaisuja, joita voidaan hyödyntää ympäristö- ja vastuullisuusraporteissa. Lentojen seuranta perustuu lentolippujen etäisyystietoihin sekä Corinair-nimisen ilmailualan järjestön tietoihin konekohtaisista päästöistä. Kasvihuonepäästöjen laskennassa käytetään eurooppalaista standardia, jossa huomioidaan nousujen ja laskujen määrät.

GBT:n raportin mukaan vuonna 2018 Helsingin kaupungin työntekijät matkustivat lentäen yhden suuntaisia lentoja yhteensä 6470 kertaa. Matkojen pituus oli yhteensä 10 637 707 kilometriä ja hiilidioksidipäästöt näiltä lennoilta olivat yhteensä 1 028 119 kiloa. Lentolippuja kirjattiin yhteensä 3027 kpl.

Kaupungin voimassa oleva virkamatkaohjeistus kannustaa virkamatkojen tekemiseen julkisilla kulkuvälineillä. Korvaus virkamatkoista maksetaan aina edullisimman matkustustavan mukaan. Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota myös hiilineutraaliin matkustamiseen. Myös matkatoimistopalveluita ollaan kilpailuttamassa vuonna 2019 ja kilpailutuksessa tullaan kiinnittämään huomiota vastuullisen lentomatkustamiseen ja mahdollisten lentojen päästökompensaation maksamiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli se on ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta perusteltua. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki on sitoutunut Hiilineutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelmassaan kantamaan vastuunsa ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

11.02.2019

Asia/8

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Liitteet

1 Malin Petra Aloite Kvsto 12092018 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.02.2019 § 98

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

04.02.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

28.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/9

§ 119

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke

HEL 2018-012167 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liitteenä olevan lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn strategiahankkeen 2017-2021 (Mukana-ohjelma) ja sen viestintäsuunnitelman ohjeellisena asiakirjana Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021:ssä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaikkia toimialoja ja kaupunginkansliaa yhteistyössä edistämään Mukana-ohjelman toimenpiteiden toteuttamista.

Mukana-hankkeen jatkotyössä selvitetään ns. Islannin-mallin ottamista käyttöön soveltuvalla tavalla Helsingissä. Ns. Islannin-mallissa jokaiselle koululaiselle taataan oikeus harrastukseen ja harrastukset organisoidaan suoraan koulupäivän jatkeeksi.

Mukana-hankkeesta tuodaan kaupunginhallitukselle selvitys siitä, mitkä alueelliset projektit ovat onnistuneet ja mitä kannattaisi laajentaa kaupunginlaajuiseksi sekä tämän edellyttämät määrärahat.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että päätösehdotukseen lisätään seuraavat kappaleet:

"Mukana-hankkeen jatkotyössä selvitetään ns. Islannin-mallin ottamista käyttöön soveltuvalla tavalla Helsingissä. Ns. Islannin-mallissa jokaiselle koululaiselle taataan oikeus harrastukseen ja harrastukset organisoidaan suoraan koulupäivän jatkeeksi.

Mukana-hankkeesta tuodaan kaupunginhallitukselle selvitys siitä, mitkä alueelliset projektit ovat onnistuneet ja mitä kannattaisi laajentaa kaupunginlaajuiseksi sekä tämän edellyttämät määrärahat."

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen:

"Kaupunginhallitus edellyttää täydentämään toimenpiteitä tutkimusperusteisesti huomioimalla erityisesti lapsikäyhyteen liittyvät kysymykset. Toimenpiteissä tulisi huomioida myös työssäkäyvien vanhempien pienituloiset perheet ja ne perheet, joiden tilanteeseen ei voida vaikuttaa työllistämistoimilla."

11.02.2019

Asia/9

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutet-
tuna

Jaa-äännet: 10

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar,
Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan
Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo

Tyhjä: 3

Kaisa Hernberg, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 2 (3 pois-
sa).

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, puhelin: 310 86200
liisa.pohjolainen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 MUKANA-ohjelman projektisuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan lasten ja nuorten syrjäyty-
misen ehkäisyn strategiahankkeen 2017-2021 (Mukana-ohjelma) ja
sen viestintäsuunnitelman ohjeellisena asiakirjana Helsingin kaupun-
kistrategia 2017-2021:ssä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja ja kaupungin-
kansliaa yhteistyössä edistämään Mukana-ohjelman toimenpiteiden to-
teuttamista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 kokouksessaan 27.9.2017 (§ 321). Strategiassa todetaan, että nuorten syrjäytymiskierre, erityisesti koulutuksesta ja työstä, on yhteiskuntamme vakavimpia ongelmia ja huolestuttava seuraus metropolialueilla korostuvasta polarisoitumiskehityksestä. Ongelman lievittäminen on tärkeää niin inhimilliseltä kuin taloudelliselta kannalta sekä kaupungin turvallisuuden, viihtyisyyden ja elinkeinopoliittisten intressien edistämiseksi. Strategian kunnianhimoisena tavoitteena on pitää jokainen nuori mukana.

Strategian kärkihankkeen tavoitteena on pureutua haasteeseen entistä kokonaisvaltaisemmin ja kunnianhimoisemmin. Uusien toimintamallien kehittämisessä Helsingillä on myös erityinen intressi olla edelläkävijä syrjäytymisestä aiheutuvien ongelmien ja haasteiden tyypillisesti kasautuessa erityisesti suuriin kaupunkiin.

Mukana-ohjelman valmistelussa syrjäytymisen haastetta on lähestytty perinteisen ongelmalähtöisen tarkastelun sijaan systeemisestä tulokulmasta. Käynnistyvällä ohjelmalla pyritään muovaamaan järjestelmää, prosesseja ja toimintamalleja syrjäytymisen juurisyytä poistaviksi ja lieventäväksi toimintatavoiksi.

Mukana-ohjelma on kokonaisvaltainen ohjelma, jonka toiminta kattaa kaikki kaupungin toimialat ja jonka tavoittelemat muutokset ovat kaupunkitasoisia. Ohjelman toteuttamisessa kaupunki kumppanoituu myös syrjäytymisen haastetta ratkovien verkostojen, järjestöjen ja muiden kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Kaupunkistrategian linjauksen mukaan projektin aikana selvitetään erityisesti ylisukupolvista syrjäytymistä ja sen torjunnan keinoja.

Helsingin kaupungin johtoryhmä on ohjannut nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkiyhteisen strategiahankkeen operatiivisen vetovastuun kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on laatinut yhdessä muiden toimialojen, kaupunginkanslian, sidosryhmien ja kaupunkilaisten kanssa ehdotuksen Helsingin kaupungin lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahankkeesta vuosille 2017-2021.

Mukana-ohjelman tavoitteet

Tilastot osoittavat nuorten hyvinvoinnin polarisoituneen: osalla menee hyvin, osa voi huonosti ja on vaarassa jäädä ulkopuolelle. Vaikka syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tehty paljon työtä, ongelma on edelleen merkittävä.

Syrjäytyminen on usein kasauma vastoinikäymisiä ja huonoja lähtökoh-
tia. Riskit sekoittuvat nuorella vyyhdiiksi, josta on vaikea erottaa, mikä
tekijä on syrjäytymisen alullepanija. Syrjäytymistä ehkäisevillä tekijöillä
on suuri merkitys lasten ja nuorten elämässä.

Mukana-ohjelman tavoitteena on saada aikaan systeeminen muutos,
jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, syrjäytymisen periyty-
minen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä. Olemassa ole-
van tutkimustiedon, viranomaistiedon ja nuorilta kerätyn kokemustiedon
perusteella keskeisiksi pääsyiksi ylisukupolviselle syrjäytymiselle on
tunnistettu:

- yksinäisyys ja ulkopuolisuus
- turvaton lapsuus
- peruskoulun jälkeisen tutkinnon puuttuminen
- lapsuuden ajan köyhyys

Pääsystä on johdettu Mukana-ohjelman tavoitteet, jotka muodostavat
neljä toimenpidekokonaisuutta ja sisältävät seuraavan määrän toimen-
piteitä:

1. Jokaisella lapsella ja nuorella on sosiaalisia suhteita ja tunne
kuulumisesta. (10 toimenpidettä)
2. Jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi turvallinen aikui-
nen. (9 toimenpidettä)
3. Jokaiselle nuorelle turvataan peruskoulun jälkeinen koulutus. (6
toimenpidettä)
4. Lapsuuden köyhyys ei määritä liiaksi tulevaisuutta ja mahdolli-
suuksia. (7 toimenpidettä)

Syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden vaikutukset syntyvät pienten
tekojen kokonaisuudesta, jotka yhdessä muodostavat vaikuttavia inter-
ventioita. Näiden interventioiden löytämiseksi noudatetaan seuraavia
periaatteita:

- Oikea-aikaisuus: Tunnistetaan ja tuetaan riittävän varhain niitä per-
heitä, lapsia ja nuoria, joiden hyvinvoinnin ja osallisuuden toteutum-
seen kaikille yhteiset palvelut eivät riitä. Toimenpiteiden oikea-ai-
kaista kohdentamista ohjataan tarkastelemalla, milloin interventio
on vaikuttavin.
- Kohderyhmänäkökulma: Tunnistetaan ja kuullaan ihmisryhmiä ja
identiteettejä, jotka ovat erityisen haavoittuvassa asemassa tai joille
huono-osaisuutta kasaantuu - kuten maahanmuuttajat, vammaiset
lapset ja nuoret, kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret, suku-
puolivähemmistöt. Tarvittaessa kohdennetaan toimenpiteitä ja re-

sursseja yhdenvertaisuuden periaatteiden toteutumiseksi (myönteinen erityiskohtelu).

- Yhteistoimijuus ja yhteistyö: Kaikkien toimialojen oleelliset toimijat sekä sidosryhmät toimivat yhdessä yli hallinnollisten rajojen silloin, kun ollaan tekemisissä yhteistyötä vaativien asioiden kanssa.
- Saavutettavuus: Varmistetaan, että palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja helposti saavutettavia eivätkä leimaa asiakkaita.
- Tutkimusperusteisuus: Tutkimustieto ohjaa ohjelman suuria linjoja ja perustelee mahdollisuuksien mukaan toimenpiteiden valintaa, tarvetta ja kohdentumista. Tutkimustiedon puute ei saa estää ohjelman toiminnan kohdentamista tai uudenlaisten kokeilujen toteuttamista, koska esimerkiksi kaikista vähemmistöistä ei saada eriteltyä tutkimustietoa.

Suunnitelmaan sisältyy sekä systeemiseen muutokseen tähtääviä suurempia toimenpiteitä, jotka kohdennetaan alueellisesti, että nykyisten palveluiden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä, jotka kohdentuvat laajemmin koko kaupungin alueella.

Ohjelman toteuttaminen

Ohjelman toimenpiteitä toteutetaan kaikilla kaupungin toimialoilla ja kaupunginkansliassa.

Toimenpidesuunnitelma päivittyy hankkeen edetessä, sillä systeemiset ratkaisut vaativat pitkäjänteistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Ohjelman toimenpiteet kohdistuvat yksilöihin ja lähiyhteisöihin; aluetsolla keskitytään erityisesti alueille, joille huono-osaisuus on kasaantunut sekä kaupunkitasolla syrjäytymistä aiheuttaviin rakenteisiin, toimintatapoihin ja asenteisiin.

Kaupunkistrategiassa tavoitteeksi on myös asetettu Helsingin kaupunginosien välisen eriytymisen väheneminen ja kaupunginosien välisen hyvinvointierojen kaventuminen.

Toiminta-alueiksi systeemistä muutosta tavoittelevissa toimenpiteissä on valittu Mellunmäki, Kontula, Meri-Rastila, Malmi, Kannelmäki ja Malminkartano. Aluevalinnat on tehty huono-osaisuutta ennakoivista tekijöistä kerättyyn dataan perustuen. Ohjelman aluevalintoihin liittyy myös kaupunkiympäristön toimialan täydennysrakentamista, joilla voidaan yleisesti nostaa alueiden profiilia ja vahvistaa alueiden myönteistä kehitystä.

Strategiahankkeen koordinaatio ja johtaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Mukana-ohjelman tavoitteissa onnistuminen edellyttää poikkeuksellisen laajaa koordinaatiota ja yhteistyötä niin kaupungin sisällä kuin ulkopuolisten kumppaneiden kanssa. Kuitenkin on yhtä tärkeää, että ohjelmalla on myös selkeä keskitetty vastuutaho ja ohjausryhmä, joka viime kädessä huolehtii ohjelman vaikuttavuudesta ja etenemisestä.

Strategiahankkeessa työskentelee työparina projektipäällikkö ja projektikoordinaattori valtuustokauden loppuun saakka. Heidän tukena toimii toimialojen ja kanslian edustajista sekä ulkopuolisista asiantuntijoista muodostettu hankkeen ohjausryhmä, joka projektijohdon kanssa vastaa siitä, että asetetut toimenpiteet etenevät aikataulussa. Projektijohdon tehtävänä on myös säännöllisesti arvioida työn tuloksia ja vaikuttavuutta sekä kehittää ohjelmaa eteenpäin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja raportoi Mukana-ohjelman edistymisestä kaupungin johtoryhmälle säännöllisesti. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan myös kaupunkitasoisilla ja toimenpidekohtaisilla mittareilla.

Kaupunginhallitus saa katsauksen strategiahankkeiden etenemisestä vuosittain. Kaupunginvaltuustolle esitellään kaikkien kaupunkiyhteisten strategiahankkeiden sisältöä vuoden 2019 alussa.

Päätösperuste

Hallintosäännön 8 luvun 1§ mukaan kaupunginhallitus asettaa kaupungin toimielimille, keskushallinnolle ja toimialoille tavoitteita ja seuraa niiden toteutumista.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, puhelin: 310 86200
liisa.pohjolainen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 MUKANA-ohjelman projektisuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

11.02.2019

Asia/9

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 84

HEL 2018-012167 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Käsittely

28.01.2019 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli Mukana-ohjelman projektipäällikkö Katja Rajaniemi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, puhelin: 310 86200
liisa.pohjolainen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajaniemi(a)hel.fi

11.02.2019

Asia/10

§ 120

Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkintä

HEL 2018-011622 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus oikeutti talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjauksen käyttämään talousarvion kohdalta 8 06 03, Arvopaperit, Helsinki Stadion Oy:n osakepääoman merkitsemiseksi vaihtovelkakirjalainasopimuksen mukaisesti 299 000,68 euroa, joka vastaa kaupungin yhtiölle myöntämän lainan 31.3.2019 erääntyvää lyhennyksen määrää.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsinki Stadion Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvion kohtaan 8 06 03, arvopaperit, on varattu 300 000 euron määräraha Helsinki Stadion Oy:n osakkeiden merkitsemiseen. Helsingin kaupunki omistaa merkinnän jälkeen yhtiön osakekannasta 81 % ja äänivallasta 97 %. Merkintä perustuu kaupunginvaltuuston 9.5.2001 tekemään päätökseen Töölön jalkapalloareenan vastaanottamisesta aiheutuvista toimenpiteistä ja vaihtovelkakirjalainan muuttamisesta osakepääomaksi vuosittain lainan lyhennystä vastaavalla määrällä. Määrärahan käyttämisestä tehdään päätös vuosittain. Vuoden 2019 osalta lainan lyhennys on 299 000,68 euroa. Kaupungin laina ja siihen liittyvä vaihtovelkakirjalainasopimus päättyvät 31.3.2019.

11.02.2019

Asia/10

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsinki Stadion Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 787

HEL 2018-011622 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjauksen käyttämään talousarvion kohdalta 8 06 03, Arvo-paperit, Helsingin Stadion Oy:n osakepääoman merkitsemiseksi vaihtovelkakirjalainasopimuksen mukaisesti 299 000,71 euroa, joka vastaa kaupungin yhtiölle myöntämän lainan 31.12.2018 erääntyvää lyhennyksen määrää.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 121

Tapanilan Urheilutalosaatiön maanvuokrasopimuksen korjaaminen

HEL 2017-001789 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 2.5.2017 § 485 tekemäänsä päätöstä, jolla se on oikeuttanut liikuntalautakunnan muuttamaan Tapanilan Urheilutalosaatiön ja liikuntalautakunnan välistä maanvuokrasopimusta, ehtojen 3 ja 4 osalta seuraavasti:

Vuokrauksessa noudatetaan vuonna 2012 voimaan tulleen vuokrasopimuksen vuokranmääräytymisperusteita.

1.1.2013 alkaen täysimääräinen vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 on 100 siten, että täysimääräinen perusvuosivuokra on 4 114,50 euroa vuodessa ja sitä vastaava perusindeksi 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkistetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100. Mikäli pisteluku on alempi, vuokraa ei kuitenkaan alenneta.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 30 % 31.12.2021 asti ja sen jälkeen 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti.

Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Tapanilan Urheilutalosaatiön vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Tapanilan urheilutalosaätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikuntalautakunta esitti 23.3.2017 § 71 kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaisi liikuntalautakunnan vuokraamaan Tapanilan Urheilutalosaätiölle 39. kaupunginosassa (Tapaninkylä) sijaitsevan 17 458 m²:n suuruisen maa-alueen liikuntatoimintaa varten 31.12.2034 asti. Liikuntalautakunnan ja Tapanilan Urheilutalosaätiön välillä oli tuolloin voimassa oleva vuokrasopimus ajalle 1.1.2012–31.12.2028, ja sitä oli tarkoitus jatkaa vuoden 2034 loppuun.

Kaupunginhallitus päätti asiasta liikuntalautakunnan esityksen mukaisesti 2.5.2017 § 485 ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti uuden vuokrasopimuksen tekemisestä 20.6.2017 § 9.

Uutta sopimusta oli valmisteltu Tapanilan Urheilutalosaätiön ja liikuntapalveluiden välisissä neuvotteluissa yhteisymmärryksessä siten, että tuolloin voimassa olleen sopimuksen vuokranmääräytymisehdot pysyvät uudessa sopimuksessa ennallaan 31.12.2028 saakka, jolloin alkuperäisen sopimuksen vuokra-aika olisi päättynyt. 1.1.2029–31.12.2034 koskevasta vuokranmääräytymisestä oli tarkoitus päättää erikseen viimeistään 31.12.2026.

Vuokran määräytymistä koskevat perusteet tulivat kuitenkin erehdyksessä kirjatuksi sekä liikuntalautakunnan esitykseen että kaupunginhallituksen päätökseen virheellisesti, koska vuokranmääräytymisperusteet olivat muuttuneet vuonna 2015.

Molemmat osapuolet huomasivat virheen vasta sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Vuokranmääräytymisperusteet esitetään muutettavaksi vastaamaan vuoden 2012 vuokrasopimusta vuoteen 2028 asti. Vuokran määräytymisestä vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään 31.12.2026.

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määrittämiä ehtoja, jotka ovat liitteenä olevassa vuokrasopimusluonnoksessa.

11.02.2019

Kaupunginhallituksen päätettävänä on myös Helsingin Mailapelikeskusta koskeva vastaava asia. Helsingin Mailapelikeskus on Tapanilan Urheilutalosaatiön omistuksessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Tapanilan Urheilutalosaatiön vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Tapanilan urheilutalosaatiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikuntapalvelukokonaisuus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.01.2019 § 11

HEL 2017-001789 T 10 01 01 02

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää muuttaa 2.5.2017, § 485 tekemäänsä maanvuokrausta koskevaa päätöstä, jolla kaupunki on vuokrannut Tapanilan Urheilutalosaatiölle maa-alueen (Tapaninkylä, kiinteistötunnus 091-039 0353-0014), ehtojen 3 ja 4 osalta seuraavasti:

Vuokrauksessa noudatetaan vuonna 2012 (Liik 27.3.2012, § 66) voimaan tulleen vuokrasopimuksen vuokranmääräytymisperusteita.

Tammikuun 1. päivästä 2013 alkaen täysimääräinen vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 on 100 siten, että täysimääräinen perusvuosivuokra on 4 114,50 euroa vuodessa sekä sitä vastaava perusindeksi 100 ja että kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkistetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100. Mikäli pisteluku on alempi, vuokraa ei kuitenkaan alenneta.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 30 % 31.12.2021 asti ja sen jälkeen 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti.

Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokratuotteen päättymistä.

16.10.2018 Ehdotuksen mukaan

20.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Turo Saarinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 02.05.2017 § 485

HEL 2017-001789 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että lautakunta oikeutetaan muuttamaan liikuntalautakunnan ja Tapanilan Urheilutalosaatiön välillä 27.3.2012, 66 § tehtyä pitkäaikaista maanvuokrasopimusta liikuntatoimintaa varten liikuntalautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien seuraavin ehdoin:

1

Vuokra-alue käsittää Helsingin kaupungin 39. kaupunginosassa (Tapaninkylä) 17 458 m²:n suuruinen alue (kiinteistötunnus 091-039-0353-0014).

2

Vuokra-aika päättyy 31.12.2034.

11.02.2019

3

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2016 keskiarvon pistelukua 1913 on 117 420,00 euroa (alv 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa 6138,00 euron suuruista perusvuosivuokraa.

4

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Subventiosta vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrauden päättymistä.

5

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määräämiä ehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 23.03.2017 § 71

HEL 2017-001789 T 10 01 01 02

Esitys

Liikuntalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin muuttamaan liikuntalautakunnan ja Tapanilan Urheilutalososäätien välillä 27.3.2012, 66 § tehtyä pitkäaikaista maanvuokrasopimusta liikuntatoimintaa varten liikuntalautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien seuraavin ehdoin:

1

Vuokra-alue käsittää Helsingin kaupungin 39. kaupunginosassa (Tapaninkylä) 17 458 m²:n suuruinen alue (kiinteistötunnus 091-039-0353-0014).

2

Vuokra-aika päättyy 31.12.2034.

3

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2016 keskiarvon pistelukua 1913 on 117 420,00 euroa (alv 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen

11.02.2019

elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa 6138,00 euron suuruista perusvuosivuokraa.

4

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Subventiosta vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

5

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määräämiä ehtoja.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Risto Hietanoro

Lisätiedot

Mia Savolainen, hallintosihteeri, puhelin: 310 87812

§ 122

Helsingin Mailapelikeskuksen maanvuokrasopimuksen korjaaminen

HEL 2017-001788 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 2.5.2017 § 484 tekemäänsä päätöstä, jolla se on oikeuttanut liikuntalautakunnan muuttamaan Helsingin Mailapelikeskus Oy:n (aiemmin Lateppo Oy) ja liikuntalautakunnan välistä maanvuokrasopimusta, ehtojen 3 ja 4 osalta seuraavasti:

Vuokrauksessa noudatetaan vuonna 2007 voimaan tulleen vuokrasopimuksen vuokranmääräytymisperusteita.

Vuosina 2009–2018 vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 = 100 siten, että perusvuosivuokra on 878,46 euroa vuodessa ja sitä vastaava perusindeksi 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkistetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100.

Vuoden 2019 alusta lukien vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 = 100 siten, että perusvuosivuokra on 1 286,18 euroa vuodessa ja sitä vastaava perusindeksi 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkistetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100.

1.1.2029–31.12.2034 koskevasta vuokranmääräytymisestä päätetään viimeistään 31.12.2026.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin Mailapelikeskuksen vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Mailapelikeskus Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikuntalautakunta esitti 23.3.2017 § 70 kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaisi liikuntalautakunnan vuokraamaan Helsingin Mailapelikeskus Oy:lle (tuolloin Lateppo Oy) 40. kaupunginosassa (Suutarila) sijaitsevan 11 937 m²:n suuruisen maa-alueen liikuntatoimintaa varten 31.12.2034 asti. Liikuntalautakunnan ja Helsingin Mailapelikeskuksen välillä oli tuolloin voimassa oleva vuokrasopimus ajalle 15.11.2007–31.12.2028, ja sitä oli tarkoitus jatkaa vuoden 2034 loppuun.

Kaupunginhallitus päätti asiasta liikuntalautakunnan esityksen mukaisesti 2.5.2017 § 484 ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti uuden vuokrasopimuksen tekemisestä 20.6.2017 § 10.

Uutta sopimusta oli valmisteltu Helsingin Mailapelikeskuksen ja liikuntapalveluiden välisissä neuvotteluissa yhteisymmärryksessä siten, että tuolloin voimassa olleen sopimuksen vuokranmääräytymisehdot pysyvät uudessa sopimuksessa ennallaan 31.12.2028 saakka, jolloin alkuperäisen sopimuksen vuokra-aika olisi päättynyt. 1.1.2029–31.12.2034 koskevasta vuokranmääräytymisestä oli tarkoitus päättää erikseen viimeistään 31.12.2026.

Vuokran määräytymistä koskevat perusteet tulivat kuitenkin erehdyksessä kirjatuksi sekä liikuntalautakunnan esitykseen että kaupunginhallituksen päätökseen virheellisesti, koska vuokranmääräytymisperusteet olivat muuttuneet vuonna 2015.

Molemmat osapuolet huomasivat virheen vasta sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Vuokranmääräytymisperusteet esitetään muutettavaksi vastaamaan vuoden 2007 vuokrasopimusta vuoteen 2028 asti. Vuokran määräytymisestä vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään 31.12.2026.

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määrittämiä ehtoja, jotka ovat liitteenä olevassa vuokrasopimusluonnoksessa.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

11.02.2019

Asia/12

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin Mailapelikeskuksen vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsingin Mailapelikeskus Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Liikuntapalvelukokonaisuus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.01.2019 § 10

HEL 2017-001788 T 10 01 01 02

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää muuttaa 2.5.2017, § 484 tekemäänsä maanvuokrausta koskevaa päätöstä, jolla kaupunki on vuokrannut Helsingin Mailapelikeskus Oy:lle (aiemmin Lateppo Oy) maa-alueen (Suutarila, kiinteistötunnus 091-040110-000), ehtojen 3 ja 4 osalta seuraavasti:

Vuokrauksessa noudatetaan vuonna 2007 (Liik 30.10.2007) voimaana tulleen vuokrasopimuksen vuokranmääräytymisperusteita.

Vuosina 2009–2018 vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 = 100 siten, että perusvuosivuokra on 878,46 euroa vuodessa sekä sitä vastaava perusindeksi 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkistetaan kertomalla perusvuosivuokra

11.02.2019

luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100.

Vuoden 2019 alusta lukien vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 = 100 siten, että perusvuosivuokra on 1 286,18 euroa vuodessa sekä sitä vastaava perusindeksi 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkistetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100.

Vuokra-aikaa 1.1.2029–31.12.2034 koskevasta vuokranmäärittelystä päätetään viimeistään 31.12.2026.

16.10.2018 Ehdotuksen mukaan

20.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Turo Saarinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 02.05.2017 § 484

HEL 2017-001788 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunginhallitus päätti, että liikuntalautakunta oikeutetaan muuttamaan liikuntalautakunnan ja Lateppo Oy:n välillä 30.10.2007 tehtyä pitkäaikaista maanvuokrasopimusta tennis- ja palloiluhallia varten liikuntalautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien seuraavin ehdoin:

1

Vuokra-alue käsittää Helsingin kaupungin 40. kaupunginosassa (Suutarila) 11 937 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-040-0110-006).

2

Vuokra-aika päättyy 31.12.2034.

3

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2016 keskiarvon pistelukua 1913 on 67 029,60 euroa (alv 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen

11.02.2019

elinkustannusindeksin "lokakuu 1950 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 3 503,90 euron suuruista perusvuosivuokraa.

4

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Subventiosta vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokratuokauden päättymistä.

5

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määräämiä ehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 23.03.2017 § 70

HEL 2017-001788 T 10 01 01 02

Esitys

Liikuntalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin muuttamaan liikuntalautakunnan ja Lateppo Oy:n välillä 30.10.2007 tehtyä pitkäaikaista maanvuokrasopimusta tennis- ja palloiluhallia varten liikuntalautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien seuraavin ehdoin:

1

Vuokra-alue käsittää Helsingin kaupungin 40. kaupunginosassa (Suutarila) 11 937 m²:n suuruisen alueen (kiinteistötunnus 091-040-0110-006).

2

Vuokra-aika päättyy 31.12.2034.

3

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2016 keskiarvon pistelukua 1913 on 67 029,60 euroa (alv 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 3 503,90 euron suuruista perusvuosivuokraa.

11.02.2019

4

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-alueita käytetään liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti. Subventiosta vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä.

5

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määräämiä ehtoja.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Risto Hietanoro

Lisätiedot

Mia Savolainen, hallintosihteeri, puhelin: 310 87812

§ 123

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän esityksestä taide- ja taiteilijapolitiikan suuntaviivoiksi

HEL 2018-013376 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman taide- ja taiteilijapolitiikkaa valmistelleen työryhmän esityksestä seuraavan lausunnon:

Yleistä työryhmän esityksistä ja raportista

Helsingin kaupunki pitää Taide- ja taiteilijapolitiikan suuntaviivat -esitystä erinomaisena sekä esityksiltään että taustatyöltään. Esityksessä on tunnistettu taiteen ydin ja riippumattomuus sekä sen sovellusten kasvava merkitys luovuudelle ja ajattelulle, yhteiskunnan innovointikyvyille, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja hedelmälliselle yhteiskunnalliselle keskustelulle.

Taide ja taiteilijat ovat tärkeä ja näkyvä osa pääkaupungin elämää. Helsingissä asuu enemmistö Suomen ammattitaitelijoista, taiteenalasta riippuen vähintään puolet. Siten esitys koskee kaupunkia jo määrällisesti merkittävästi. Helsingin kaupunki jakaa esityksestä heijastuvan näkemyksen: Taide ja kulttuuri ovat kaupunkikehitystä laaja-alaisesti kiittäviä elementtejä.

Helsingin kaupunki painottaa taidetta, luovien tekijöiden alkuperäisteoksia ja niiden uusia tulkintoja koko kulttuurikentän itseisarvoisena perusrakenteena, jonka varaan ekosysteemin muut toimijat rakentavat työnsä. Helsingin kaupunki yhtyy näkemykseen, jonka mukaan taiteen ja taiteilijoiden yhteiskunnallinen asema ei vastaa alan koulutukseen tehtyjä investointeja eikä taiteilijoiden osaamista. Esitys taiteen määrärahojen nostamiseksi yhden prosentin tasolle valtion talousarviossa on sen vuoksi hyvin perusteltu.

Taiteen kansainvälinen luonne ja oman taiteilijakuntamme monikulttuuristuminen jäävät esityksissä vähäiselle huomiolle. Kaupunki painottaa näitä elementtejä taidekenttää rikastuttavina tekijöinä.

Kaupunki pitää tärkeänä niin taidekasvatuksen roolia kasvatus- ja opetustoiminnassa kuin taidealan koulutuksen kehittämistä.

Kaupunki on käynnistämässä taide- ja kulttuurivision laatimisen. Sitä pohjustavissa keskusteluissa on tullut esille hyvin samansuuntaisia näkemyksiä, kokemuksia ja alustavia linjauksia kuin Taide- ja taiteilijapoli-

tiikan suuntaviivat -esityksessä. Esitetyt suuntaviivat ja kaupungin linjaukset tulevat muodostamaan pohjan tulevalle yhteistyölle.

1) Taide yhteiskunnan ytimeen (työryhmän esitykset 1-8) -jaksoa koskevat yleiset kommentit

Kaupunki pitää oikeana esityksen näkemystä, että taiteen muuttunut asema innovaatioille perustuvan koulutusyhteiskunnan keskeisenä tekijänä tulee tunnistaa ja tunnustaa. Rahoitus ja muut tukijärjestelmät tulee päivittää vastaamaan nykytilannetta ja tulevia tarpeita. On perusteltua esittää rahoitustehtäviä myös muille hallinnonaloille, jotka hyötyvät eri tavoin taiteilijoiden luovasta työstä. Jatkovalmistelussa on syytä avata näitä hyötyjä niin, että ne ovat selkeästi nähtävillä ja arvioitavana.

Kaupungit kautta maailman panostavat nyt taiteeseen ja kulttuuriin. Mm. Lontoon kaupungin vetämä World Cities Culture Forum painottaa kulttuurin ja taiteen merkitystä yhteiskuntien jakautumisen vastaisessa työssä. EU:n tuore Cultural and Creative Cities Monitor 2017 tuo esiin, että taiteeseen ja kulttuuriin panostavat kaupungit menestyvät myös taloudellisesti.

Yksittäisiä esityksiä koskeva kommentit:

Esitys 2: Ajatus taiteen ytimeestä, ominaisuuksista ja vaikuttavuudesta on kiteytetty taitavasti. Taide on myös yhteisöllistä.

Esitys 3: Kaupunki kannattaa taiteen ja kulttuurin (luku 29.80) osuuden nostamista yhteen prosenttiin valtion talousarvion kokonaismenoista.

Esitys 4: Kaupunki pitää tärkeänä taidelaitosten toiminnan turvaamista siten, että ne voivat ennakoita taloudelliset edellytyksensä ohjelma- ja henkilöstösuunnitteluun riittävän aikaisin. Veikkauksen rahoitusaseman mahdollisten muutosten varalta on tärkeää, että valtio valmistautuu turvaamaan taidelaitosten ja -yhteisöjen rahoittamisen myös muista varoista.

Esitys 6: Kaupunki arvioi taiteen käytön edelleen lisääntyvän yhteiskunnan eri sektoreilla ja kannattaa taiteen rahoituksen sisällyttämistä myös muiden hallinnonalojen kuin opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahoihin.

Esitys 7: Kaupunki kannattaa prosenttiperiaatteen soveltamista valtion rakennushankkeisiin ja sen mahdollistamista laajentamista myös sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin. Kaupunki noudattaa prosenttiperiaatetta omissa rakennushankkeissaan, ja kaupungin toimijat tekevät yhteistyötä taiteen ja kulttuurin viemiseksi sosiaali- ja terveystoimeen. Tätä toimintaa tulee entisestään vahventaa sosiaali- ja terveydenhuol-

lon asiakkaiden ja hoitohenkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi. Mahdolliset uudet rahoituksen mallit jäävät kaupungin osalta tässä vaiheessa jatkovalmistelun varaan. Helsingin kaupunki kiinnittää samalla huomiota mahdollisesti toteutuvan maakunta- ja sote-ratkaisun vaikutuksiin nykyisiin talletettuihin taideteoksiin: Maakuntien käyttöön ehkä siirtyvisä sosiaali- ja terveystalvelujen tiloissa on runsaasti kuntien omistukseen jäävää taidetta. Sen jatkokäytöstä tulee sopia kuntien ja maakuntien kesken.

2) Taiteen rahoituksen strateginen kehittäminen (työryhmän esitykset 9-14) -jaksoa koskevat yleiset kommentit

Kaupunki tukee taiteen rahoituksen kehittämistä ekosysteemiajattelun mukaisesti.

Yksittäisiä esityksiä koskevat kommentit

Esitys 9: Kaupunki kannattaa taiteen edistämisen ja tukemisen rakenteiden laajaa strategista tarkastelua ja tietoon perustuvien hallittujen muutosten tekemistä. Avustamisen ja rahoittamisen tulee olla ennakoitavaa, mutta tarvitaan myös joustavia rahoitus- ja kumppanuusmalleja. Rahoitusta koskevaa tietopohjaa kehitettäessä on syytä toimia yhteistyössä Helsingin kaupungin ja muiden kuntien kanssa, jotka avustavat monia sellaisia toimijoita, jotka saavat rahoitusta myös kaupungilta. On järkevää ja taloudellista kerätä tietoja soveltuvin osin samoin periaattein.

Esitys 10: Kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että Uudellamaalla ja pääkaupunkiseudulla on taide- ja taiteilijapolitiikan kannalta aivan keskeinen merkitys, kun ottaa huomioon alueella toimivat taiteilijat ja taideinstituutiot. Alueellista toimintaa kehitettäessä on tämä tekijä otettava huomioon.

Taidealojen aluekeskukset ovat parhaimmillaan vaikuttaneet koko taidealansa kehitykseen, koulutukseen ja tukirakenteisiin (esim. tanssi). Taiteen valtionosuustoimijat ja taideoppilaitokset ovat merkittävänä paikallisina resurssikeskittyminä tärkeitä yhteistyökumppaneita alueen muille taidetoimijoille. Niitä tuleekin kannustaa tarjoamaan resurssejaan myös vapaan kentän käyttöön.

Esitys 11: Tukimuotojen selkiyttäminen ja vähentäminen on kannatettavaa. Uudistuksessa on kuitenkin huolehdittava, että tukea löytyy myös pienille ja ketterille toimijoille ja toiminnoille. Keskimääräisen tukisumman kasvattaminen sivuuttaa helposti tärkeän ruohonjuuritason tekemisen. Ratkaisuja voidaan hakea sekä taiteen tukisumman kasvattamisesta että erityyppisten rahoittajien (valtio, kunnat, säätiöt) työnjaosta.

Esitys 12: Vertaisarvioinnin kehittäminen on kannatettavaa.

3) Taide on työtä, ja sellaisena sitä on kohdeltava (työryhmän esitykset 15-21) -jaksoa koskevat yleiset kommentit

Paitsi maan suurin taiteilijoiden keskittymä, Helsinki on pääkaupunkina tärkein ikkuna maailmalle. Tämän aseman ylläpitämisessä taide on merkittävä. Nykyisenkaltaisessa yhteiskunnassa moni muu toiminto hyötyy taiteellisen työn tuloksista. Puuttuu kuitenkin rakenteita, joiden kautta alkuperäinen luova tekijä saisi korvauksen työstään samoilla ehdoilla kuin muut työntekijät.

Kaupunki kannattaa jakson kaikkia esityksiä taiteen ja taiteilijoiden elinmahdollisuuksien turvaamiseksi (esitykset 15-21).

Yksittäisiä esityksiä koskevat kommentit:

Esitys 13: On syytä koordinoita opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön roolit taiteen elinkeinotoiminnassa. Taide elinkeinona ja yhtenä vientituotteena on saatava samalle tasolle muiden alojen kanssa.

Esitys 14: Kaupunki kannattaa taiteen rahoittajatahojen yhteistyön lisäämistä.

Esitys 21: Taidetyön nopeassa muutoksessa (esim. valo- ja äänitaide) painottuu täydennys- ja myös pätevyitymiskoulutuksen tärkeys. Lisäksi kaupunki toteaa, että taiteen perusopetus ja taidesuuntautuneet erityiskoulut ja -luokat toimivat osaltaan myös tulevien taiteilijoiden oppimispolkua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kaupungilta lausuntoa taide- ja taiteilijapolitiikan keskeisiä tavoitteita valmistelleen työryhmän esityksistä. Työryhmän työ on osa opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025 toteuttamista. Sen luovaa työtä ja tuotantoa koskevana strategisena tavoitteena on, että taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset ovat parantuneet ja tuotannon ja jakelun muodot monipuolistuneet. Lähivuosien strategiseksi tavoitteeksi on kirjattu taide- ja taiteilijapolitiikan kehittäminen ottaen huomioon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, tulevaisuuden kehityssuunnat sekä taiteen alojen erilaisuus.

Lausunnon määräpäivä oli 7.2.2019, mutta lausunnon on saatu lisäaikaa niin, että määräpäivä on 22.2.2019.

Lausuntoehdotus on jaoteltu lausuntopyynnössä esitetyn mukaisesti. Ensimmäinen osio sisältää näin ollen työryhmän esityksiä ja raporttia koskevia yleisiä kommentteja ja loppuosa lausunnosta on jaettu kolmen otsakkeen alle: 1) Taide yhteiskunnan ytimeen (esitykset 1 - 8); 2) Taiteen rahoituksen strateginen kehittäminen (esitykset 9 - 14) ja 3) Taite on työtä, ja sellaisena sitä on kohdeltava (esitykset 15 - 21).

Lausuntopyynnössä on koottu työryhmän keskeiset viestit seuraavasti:

- Taide tulee saattaa yhteiskunnan ytimeen vastaamaan taiteen kasvunutta yhteiskunnallista merkitystä. Taiteen kulttuuriset, sosiaaliset, ympäristölliset ja taloudelliset vaikutukset tulee tunnistaa. Taide tulee nähdä osana laajentuvaa palvelusektoria ja elinkeinoitoimintaa. Valtion rahoitusta taiteelle tulee lisätä, ja myös muiden hallinnonalojen kuin kulttuurin hallinnonalan tulee osallistua rahoitukseen.
- Taiteen rahoitusta tulee kehittää strategisesti ekosysteemiajattelun mukaisesti. Rahoitus- ja tukijärjestelmien tulee turvata pitkäjänteisesti taiteellinen työ ja taiteenalojen kehitys. Samalla rakenteiden tulee olla joustavia ja mahdollistaa myös taiteenalarajat ylittävien taiteen tekemisen muotojen tukeminen. Taiteen vertaisarviointimalia tulee uudistaa. Taiteen edistämisen alueellisia rakenteita tulee vahvistaa.
- Taide on työtä, ja sellaisena sitä on kohdeltava. Taitelijoihin tehtyä investointia ei osata vielä riittävästi käyttää yhteiskunnassa. Taiteellinen työ tulee saattaa tasavertaiseksi muiden työalojen kanssa ja taiteilijoiden mahdollisuuksia saada elantonsa taiteellisesta työstään tulee parantaa. Taitelija-apurahojen jälkeensä jääneisyys tulee korjata. Tulee myös selvittää, olisiko tarkoituksenmukaista muuttaa taiteilija-apurahat sellaiseksi rahoitukseksi, joka mahdollistaa taiteellisen työn tekemisen työsuhteessa ja vahvistaa taiteilijan sosiaaliturvaa.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta käsitteli asiaa 29.1.2019. Esitettävä lausunto vastaa pääosin lautakunnan ehdottamaa, mutta tekstiä on jonkin verran tiivistetty ja muotoiltu. Kommentteja, jotka koskevat esitystä 7 (prosenttirahaperiaatteen soveltaminen) ja esitystä 10 (Taiteen edistämiskeskuksen uudelleen organisointi ym.) on muotoiltu uudelleen niin, että painotus on lautakunnan lausuntoon verrattuna jonkin verran muuttunut.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.01.2019 § 22

HEL 2018-013376 T 00 01 06

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman taide- ja taitelijapolitiikkaa valmistelleen työryhmän esityksistä seuraavan lausunnon:

Yleistä työryhmän esityksistä ja raportista

Helsingin kaupunki pitää Taide- ja taitelijapolitiikan suuntaviivat -dokumenttia erinomaisena linjauksena sekä esityksiltään että taustatyöltään. Esityksessä on tunnistettu kattavasti taiteen ydin ja riippumattomuus sekä sen sovellusten kasvava merkitys luovuudelle ja ajattelulle, yhteiskunnan innovointikyvyille, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja hedelmälliselle yhteiskunnalliselle keskustelulle.

Taide ja taiteilijat ovat tärkeä ja näkyvä osa pääkaupungin elämää. Helsingissä asuu taiteenalasta riippuen vähintään puolet Suomen ammattitaiteilijoista, joten esitys koskee kaupunkia jo määrällisesti merkittävästi. Helsingin kaupunki on mm. Uuden kaupunginmuseonsa, Amos Rexin ja Oodin myötä todennut saman minkä ohjelma tekee selväksi: taide ja kulttuuri ovat kaupunkikehitystä laaja-alaisesti kirittäviä elementtejä.

Helsinki painottaa taidetta, luovien tekijöiden alkuperäisteoksia ja niiden uusia tulkintoja koko kulttuurikentän itseisarvoisena perusrakenteena, jonka varaan ekosysteemin muut toimijat rakentavat työnsä. Se on verrattavissa perustutkimukseen, josta voidaan johtaa niin soveltavaa tutkimusta kuin monenlaisia käytännön sovelluksia. Helsingin kaupunki yhtyy näkemykseen, jonka mukaan taiteen ja taiteilijoiden yhteiskunnallinen asema ei vastaa alan koulutukseen tehtyjä investointeja eikä taiteilijoiden osaamista. Taide ansaitsee ja tarvitsee lisää rahoitusta.

Taiteen kansainvälinen luonne ja oman taiteilijakuntamme monikulttuuristuminen jäävät esityksissä vähäiselle huomiolle. Helsingin kaupunki painottaa näitä elementtejä taidekentän välttämättöminä ja rikastuttavina tekijöinä.

Myös kytkentää opetukseen ja koulutukseen tulisi Helsingin kaupungin mielestä ohjelmatyön seuraavassa vaiheessa tiivistää.

Helsingin kaupunki on laatimassa omaa taide- ja kulttuurivisiota. Sitä pohjustavissa keskusteluissa on tullut esille hyvin samansuuntaisia näkemyksiä, kokemuksia ja alustavia linjauksia kuin Taide- ja taitelijapolitiikan suuntaviivat -esityksessä. Kaupungin vision ja ministeriön tulevan ohjelman toimeenpanosta on löydettävissä yhteistyömahdollisuuksia.

1) Taide yhteiskunnan ytimeen (työryhmän esitykset 1-8)

Helsingin kaupunki pitää oikeana Suuntaviivat-esityksen näkemystä, että taiteen muuttunut asema innovaatioille perustuvan koulutusyhteiskunnan keskeisenä tekijänä tulee tunnistaa ja tunnustaa. Rahoitus ja muut tukijärjestelmät tulee päivittää vastaamaan nykytilannetta ja tulevia tarpeita. On perusteltua esittää rahoitustehtäviä myös muille hallinnonaloille, jotka hyötyvät eri tavoin taiteilijoiden luovasta työstä. Ohjelman jatkotyössä on syytä kirjoittaa nämä hyödyt selkeästi auki.

Kansainvälisissä kaupunkien verkostoissa on havaittu sama ilmiö. Kaupungit kautta maailman panostavat nyt taiteeseen ja kulttuuriin. Mm. Lontoon kaupungin vetämä World Cities Culture Forum painottaa kulttuurin ja taiteen merkitystä yhteiskuntien jakautumisen vastaisessa työssä. EU:n tuore Cultural and Creative Cities Monitor 2017 tuo esiin, että taiteeseen ja kulttuuriin panostavat kaupungit menestyvät myös taloudellisesti.

Yksityiskohtaisia kommentteja:

Esitys 2: Ajatus taiteen ytimeestä, ominaisuuksista ja vaikuttavuudesta on kiteytetty taitavasti. Taide on myös yhteisöllistä.

Esitys 3: Helsingin kaupunki kannattaa taiteen ja kulttuurin (luku 29.80) osuuden nostamista yhteen prosenttiin valtion talousarvion kokonaismenoista.

Esitys 4: Helsinki pitää tärkeänä taidelaitosten toiminnan turvaamista siten, että ne voivat ennakoida taloudelliset edellytyksensä ohjelma- ja henkilöstösuunnitteluun riittävän aikaisin. Veikkauksen rahoitusaseman mahdollisten muutosten varalta on tärkeää, että valtio valmistautuu turvaamaan taidelaitosten ja -yhteisöjen rahoittamisen myös muista varoista.

Esitys 6: Helsingin kaupunki arvioi taiteen käytön edelleen lisääntyvän yhteiskunnan eri sektoreilla ja kannattaa taiteen rahoitustehtävien ulottamista vastaavasti myös muiden hallinnonalojen kuin opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahoihin.

Esitys 7: Helsingin kaupunki noudattaa rakentamisessaan taiteen prosenttiperiaatetta. Kaupunki kannattaa prosenttiperiaatteen laajentamista esimerkiksi sosiaali- ja terveyshankkeisiin asiakkaiden ja hoitohenkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi. Samalla Helsingin kaupunki kiinnittää huomiota mahdollisen sote-ratkaisun vaikutuksiin nykyisiin talletettuihin taideteoksiin: maakunnille siirtyvässä sosiaali- ja terveystalouden tiloissa on runsaasti kuntien omistukseen jäävää taidetta. Sen jatkokäytöstä tulee sopia kuntien ja maakuntien kesken.

2) Taiteen rahoituksen strateginen kehittäminen (työryhmän esitykset 9-14)

Helsingin kaupunki tukee taiteen rahoituksen kehittämistä ekosysteemiä ajattelun mukaisesti.

Yksityiskohtaisia kommentteja:

Esitys 9: Helsingin kaupunki kannattaa taiteen edistämisen ja tukemisen rakenteiden laajaa strategista tarkastelua ja tietoon perustuvien hallittujen muutosten tekemistä. Avustamisen ja rahoittamisen tulee olla ennakoitavaa, mutta tarvitaan myös reaktiivisia rahoitus- ja kumppanuusmalleja. Rahoitusta koskevaa tietopohjaa kehitettäessä voidaan olla yhteydessä Helsingin kaupunkiin ja muihin kuntiin, joilla on valtion kanssa paljon yhteisiä tukiasiakkaita. On järkevää ja kokonaistaloudellista kerätä tietoja soveltuvin osin samoin periaattein.

Esitys 10: Mikäli alueelliset kulttuuria ja taidetta edistävät hallinnolliset rakenteet toteutuvat, ne tulisi sijoittaa mahdollisimman lähelle kulttuuri- ja taidetoimijoita. Alueellinen kehittämissuunnittelu on tärkeä toteuttaa.

Tähänastiset taidealojen aluekeskukset ovat parhaimmillaan vaikuttaneet koko taidealansa kehitykseen, koulutukseen ja tukirakenteisiin

(esim. tanssi). Taiteen valtionosuustoimijat ja taideoppilaitokset ovat merkittävänä paikallisina resurssikeskittyminä tärkeitä yhteistyökumppaneita alueen muille taidetoimijoille. Niitä tulee kannustaa tarjoamaan soveltuvia resurssejaan myös vapaan kentän käyttöön.

Esitys 11: Tukimuotojen selkiyttäminen ja vähentäminen on kannatettavaa. Uudistuksessa on kuitenkin huolehdittava, että tukea löytyy myös pienille ja ketterille toimijoille ja toiminnoille. Keskimääräisen tukisumman kasvattaminen sivuuttaa helposti tärkeän ruohonjuuritason tekemisen. Ratkaisuja voidaan hakea sekä taiteen tukisumman kasvattamisesta että erityyppisten rahoittajien (valtio, kunnat, säätiöt) työnjaosta.

Esitys 12: Vertaisarvioinnin kehittäminen on kannatettavaa.

3) Taide on työtä, ja sellaisena sitä on kohdeltava (työryhmän esitykset 15-21)

Paitsi maan suurin taiteilijoiden keskittymä, Helsinki on pääkaupunkina tärkein ikkuna maailmalle. Tämän aseman ylläpitämisessä taide on merkittävimpiä elementtejä, jonka dynaamisuus ja tuoreus perustuvat nykyisten taiteilijoiden työlle. Nykyisenkaltaisessa yhteiskunnassa moni muu toiminto hyötyy taiteellisen työn tuloksista. Puuttuu kuitenkin rakenteita, joiden kautta alkuperäinen luova tekijä saisi korvauksen työstään samoilla ehdoilla kuin muut työntekijät.

Helsingin kaupunki kannattaa Suuntaviivat-dokumentin kaikkia esityksiä taiteen ja taiteilijoiden elinmahdollisuuksien turvaamiseksi (esitykset 15-21).

Yksityiskohtaisia kommentteja:

Esitys 13: On syytä koordinoita opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön roolit taiteen elinkeinotoiminnassa. Taide elinkeinona ja yhtenä vientituotteena on saatava samalle tasolle muiden alojen kanssa.

Esitys 14: Helsingin kaupunki kannattaa taiteen rahoittajatahojen yhteistyön lisäämistä.

Esitys 21: Taidetyön nopeassa muutoksessa (esim. valo- ja äänitaide) painottuu täydennys- ja myös pätevyyskoulutuksen tärkeys. Lisäksi Helsingin kaupunki toteaa, että taiteen perusopetus ja taidesuuntautuneet erityiskoulut ja -luokat tulisi nähdä osana tulevien taiteilijoiden oppimispolkua.

Lautakunta esitti, että asian kaupunginhallituskäsittelyn jälkeen kulttuurijohtaja täyttää lausuntolomakekyselyn osoitteessa lausuntopalvelu.fi.

11.02.2019

Lisäksi lautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo tässä kokouksessa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 040 551 7335
tuula.haavisto(a)hel.fi

§ 124

Helsingin kaupungin liittyminen International Biennial Associationin (IBA) jäseneksi

HEL 2018-013246 T 04 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki liittyy jäseneksi International Biennial Associationiin (IBA).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle, että kaupunki liittyy jäseneksi International Biennial Associationiin (IBA). Kyseessä on yhdistys, joka edistää kansainvälisten biennaalitoimijoiden verkostoitumista sekä verkoston yhteistyötä liittyen niin biennaalin kuratointiin kuin tuottamiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi se tukee biennaalien toimijoita tuottamalla tilastotietoa, tutkimusta ja koulutusta. IBA on kansainvälinen toimija, ja siinä on jäseniä kaikkialta maailmassa.

HAM Helsingin taidemuseon vastaa Helsinki Biennaalista ja sisällön tuottamisesta Vallisaareen. Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta on esityksessään arvioinut, että verkostoon liittyminen tukee Helsinki Biennaalia kansainvälisenä toimijana kulttuurin kentällä ja vahvistaa Helsinki Biennaalin roolia ja Helsingin mainetta merkittävänä kuvataidekaupunkina. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tulee vastaamaan jäsenmaksusta, joka on 200 euroa vuodessa.

Vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin liittymisestä järjestöihin. Noudattamisohjeissa todetaan myös, että uutta jäsenyyttä ehdotettaessa on aiempia jäse-

11.02.2019

nyyksiä tarkasteltava kokonaisuutena. Jos kaupunki liittyy jäseneksi IBAan, tulee kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja tekemään päätöksen luopua Sponsorointi- ja tapahtumamarkkinointi ry:n jäsenyydestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.01.2019 § 9

HEL 2018-013246 T 04 03 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupunki liittyy International Biennial Associationin jäseneksi.

Mikäli kaupunginhallitus päättää, että Helsingin kaupunki liittyy International Biennial Associationin jäseneksi, niin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja tulee tekemään päätöksen Sponsorointi ja tapahtumamarkkinointi ry:n jäsenyydestä eroamisesta HAM Helsingin taidemuseon osalta ja samalla luopuu siihen liittyneestä 2 000 euron jäsenmaksusta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Maija Tanninen-Mattila, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 125

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponsi nuorten mielen- terveysongelmissa auttavasta chat-linjasta

HEL 2018-011180 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.10.2018 hyväksymän toivomusponnen (Sirpa Asko-Seljavaara) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 24.10.2018 nuorten aloitteita 1.1.-30.6.2018 väliseltä ajalta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Merkitessään tiedoksi nuorten aloitteet valtuusto edellyttää selvitetävien mahdollisuuksia sille, että aloitteen 3 pyyntöön nopeasta chat-linjasta reagoi myös Sote-toimiala, koska nuoret pyytävät apua myös mielen-terveysongelmiin." (Sirpa Asko-Seljavaara).

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Toivomusponsi liittyy 28.1.2018 jätettyyn nuorten aloitteeseen numero 3, joka koskee nuorten auttavia chat-palveluja (esimerkiksi Sekasin-Chat). Aloitteessa todettiin, että nuoret joutuvat usein odottamaan jopa monia tunteja päästäkseen keskustelemaan ongelmastaan. Aloitteessa ehdotettiin, että chat-palveluihin lisättäisiin päivystäjiä tai perustettaisiin uusia nuorille tarkoitettuja chat-palveluja.

Kaupunginvaltuuston käsittelemässä vastauksessa todettiin muun muassa seuraavaa: ”Aloitteessa esitetty ehdotus on tärkeä ja kannatettava. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa tullaan keskustelemaan auttavien chat-palvelujen tarpeesta ja nuorten matalan kynnyksen tuen tarjoamisen mahdollisuuksien parantamisesta. Nuorisopalvelut organisoii 5.4.2018 pidettävän Aloiteasema-tapahtuman järjestämistä, jonne Helsingin nuorisoneuvosto on valinnut kyseessä olevan aloitteen yhdeksi edelleen edistettäväksi nuorten aloitteeksi. Nuorisopalvelut järjestävät tilaisuuteen viranhaltijoita, päättäjiä ja asiantuntijoita, jotka voivat auttaa aloitteen eteenpäin viemisessä yhdessä nuorten kanssa.”

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen suunnattujen määrärahojen avulla sosiaali- ja terveystoimialalla on syksyllä 2018 käynnistetty nuorille suunnatun verkkosivuston kehittäminen. Verkkosivustolle on tarkoitus integroida chat-linja ja yhteydenottolomake tai muu nuorille soveltuva yhteydenottotapa.

Verkkosivuston pohjana käytetään olemassa olevaa nuorille suunnattua viestintäalustaa (Nuorten Helsinki). Sivustolla on kohta nuorten mielenterveyspalveluista (Mielen hyvinvointi). Kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä muiden toimialojen kanssa, koska sivuston on tarkoitus palvella kaikkia helsinkiläisiä nuoria. Sivuston kehittämiseen osallistuu myös kokemusasiantuntijanuoria, jotta sivustosta saadaan mahdollisimman käyttäjälähtöinen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.01.2019 § 5

HEL 2018-011180 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien nopeaa nuorten mielenterveysongelmissa auttavaa chat-linjaa:

”Nuorten aloitteessa (nro 3) 28.1.2018 koskien nuorten auttavia chat-palveluja (esim. Sekasin-Chat) todetaan, että nuoret joutuvat usein odottamaan jopa monia tunteja päästäkseen keskustelemaan ongelmastaan. Aloitteessa ehdotetaan, että chat-palveluihin lisättäisiin päivystäjiä tai perustettaisiin uusia nuorille tarkoitettuja chat-palveluja.

Nuorisopalvelujen lausunnossa aloitteeseen todetaan muun muassa seuraavaa: ”Aloitteessa esitetty ehdotus on tärkeä ja kannatettava. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa tullaan keskustelemaan auttavien chat-palveluiden tarpeesta ja nuorten matalan kynnyksen tuen tarjoamisen mahdollisuuksien parantamisesta. Nuorisopalvelut organisoivat 5.4.2018 pidettävän Aloiteasema-tapahtuman järjestämistä, jonne Helsingin nuorisoneuvosto on valinnut ko. aloitteen yhdeksi edelleen edistettäväksi nuorten aloitteeksi. Nuorisopalvelut järjestävät tilaisuuteen viranhaltijoita, päättäjiä ja asiantuntijoita, jotka voivat auttaa aloitteen eteenpäin viemisessä yhdessä nuorten kanssa.”

Merkityksensä tiedoksi nuorten aloitteet 24.10.2018 kaupunginvaltuusto edellytti selvitetävänä mahdollisuuksia sille, että aloitteen nro 3 pyyntöön nopeasta chat-linjasta reagoi myös sosiaali- ja terveystoimiala, koska nuoret pyytävät apua myös mielenterveysongelmiin.

11.02.2019

Nuorille suunnatun verkkosivuston kehittäminen

Nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen suunnattujen määrärahojen avulla sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty nuorille suunnatun verkkosivuston kehittäminen syksyllä 2018. Verkkosivustolle on tarkoituksena integroida chat-linja ja yhteydenottolomake tai muu nuorille soveltuva yhteydenottotapa.

Verkkosivuston pohjana käytetään olemassa olevaa nuorille suunnattua viestintäalustaa Nuorten Helsinkiä. Sivustolla on myös erikseen sivu nuorten mielenterveyspalveluista Mielen hyvinvointi. Kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä muiden toimialojen kanssa, koska sivuston on tarkoituksena palvella kaikkia helsinkiläisiä nuoria. Sivuston kehittämiseen osallistuu myös kokemusasiantuntijanuoria, jotta sivustosta saadaan mahdollisimman käyttäjälähtöinen.

Chat-palvelua kehittäessä selvitetään myös siihen tarvittavat voimavarat, yhteistyö- ja työnjakokysymykset sekä mikä on palveluaika. On määriteltävä myös, miten apu kanavoidaan, kun nuorilla on vakavia huolenaiheita, kuten mielenterveysongelmia. Yhteydenottolomakkeen kehittäminen on yksi tapa päästä kontaktiin niiden nuorten kanssa, jotka tarvitsevat apua. Etsivällä työllä on iso rooli riskiryhmässä olevien nuorten auttamisessa ja myös heidän tehtävänsä tulee arvioida suhteessa nuorten chat-palveluun.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Nuoret viettävät paljon aikaa digitaalisissa ympäristöissä, minkä vuoksi sähköinen viestintä on varmin tapa tavoittaa heidät ja tarjota varhaisempaa tukea. Verkkosivuston ja uusien yhteydenottokanavien kehittämisen avulla pyritään siihen, että nuoret saavat riittävän ajoissa tietoa tarjolla olevista palveluista sekä apua itsenäiseen asioiden hoitamiseen. Mahdollisuus nimettömänä keskusteluun madaltaa avun hakemisen kynnystä ja ehkäisee näin syrjäytymistä.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi
Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 126

Valtuutettu Elina Moisio aloite toipumiskoulun rakentamisesta sisäilmasta sairastuneille lapsille ja opettajille

HEL 2018-006853 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti katsoa valtuutettu Elina Moisio aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Elina Moisio aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Elina Moisio ja 13 muuta allekirjoittajaa esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää tarvetta rakentaa kaupunkiin yksi sisäilmaturvallinen toipumiskoulu sisäilmasta sairastuneille oppilaille ja opettajille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala huolehtivat koulutilojen sisäilmaturvallisuudesta yhteistyössä siten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää tarvitsemiensa tilojen määrän ja toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa priorisoidaan tarvittavien uusien tilojen ja perusparannusten kiireellisyysjärjestys vuosittaisen investointiraamin puitteissa.

Kaupunki hakee parempaa rakentamisen laatua myös uusilla rakentamisen malleilla ja kokeiluilla. Rakentamisen laadun kehittäminen ja val-

11.02.2019

vonta sekä rakennusten suunnitelmallinen yllä- ja kunnossapito on sisäilmaturvallisuuden kannalta erityisen tärkeää. Valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassa, siihen liittyvässä sisäilmaohjelmassa ja kiinteistöstrategian toimenpideohjelmassa määritetään ne toimenpiteet ja vastuut, joilla palvelutilojen korjausvelka saadaan pienenemään.

Sisäilmasta johtuvaa oireilua epäiltäessä on tärkeää, että tieto kulkee mahdollisimman nopeasti kiinteistössä tehtävien tutkimusten ja tarvittavien korjausten aloittamiseksi. Oireilevien hoitopolkuja ja yhteistyötä terveydenhuollon kanssa vahvistetaan. Tarvittaessa oireilevalle lapselle tai aikuiselle tarjotaan mahdollisuus siirtyä toiseen toimipisteeseen tai toimipisteelle osoitetaan väistötilat tehtävien korjausten ajaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut, ettei se kannata aloitteessa ehdotetun toipumiskoulun rakentamista. Kaupunginhallitus on yhtä mieltä lautakunnan kanssa siitä, että erillisen toipumiskoulun sijaan on tärkeää keskittyä tavoittelemaan sitä, että kaikki oppimisen tilat ovat toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua. Vastaus on annettava kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä. Vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Elina Moision aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.02.2019 § 105

HEL 2018-006853 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

04.02.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mari Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 282

HEL 2018-006853 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei pidä kannatettavana valtuutettu Eina Moision ja allekirjoittaneiden tekemää aloitetta, jossa ehdotetaan, että kaupunki selvittää, onko kaupungissa tarvetta rakentaa toipumiskoulu sisäilmasta sairastuneille oppilaille ja opettajille. Ehdotetun toipumiskoulun sijaan lautakunta korostaa, että kaikki toimialan oppimisen tilat tulee olla toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia sekä toteaa seuraavaa:

Sisäilmasta johtuvaa oireilua epäiltäessä on tärkeää noudattaa toimialan ohjeistusta ja ilmoittaa epäilyistä oppilashuoltoon ja työterveyteen, että tieto saadaan mahdollisimman nopeasti kunnossapitoon kiinteistöissä tehtävien tutkimusten ja tarvittavien korjausten aloittamiseksi. Tarvittaessa oireilevalle lapselle tai aikuiselle tarjotaan mahdollisuus siirtyä toiseen toimipisteen tai toimipisteelle osoitetaan väistötilat tehtävien korjausten ajaksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, leikkipuistoissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa; yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä.

Kaupungin roolijaon mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää tarvitsemiensa tilojen määrän sekä niiden toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Yhteistyössä kaupunkiympä-

11.02.2019

päristön toimialan kanssa laadittavassa talonrakennuksen investointiohjelmassa priorisoidaan uusien tarvittavien tilojen ja perusparannusten kiireellisyysjärjestys vuosittaisen investointiraamin puitteissa. Käytävissä olevat varat ja resurssit eivät ole vastanneet kiinteistöjen korjaustarvetta, mikä näkyy korjattavien palvelurakennusten huonona kuntana ja kasvavana korjausvelkana.

Toteutettavien uudis- ja korjaushankkeiden määrä vaihtelee vuosittain. Määrärahojen lisääminen mahdollistaa useamman vuosittaisen korjaushankkeen lisäämisen talonrakennusohjelmaan ja kaikkein huonokuntoisempien kiinteistöjen korvaamisen uusilla. Myös uusilla rakentamisen malleilla ja kokeiluilla kaupunki hakee parempaa rakentamisen laatua. Lautakunta pitääkin erityisen tärkeänä juuri rakentamisen laadun kehittämistä ja valvontaa toteutettavissa kohteissa sekä rakennusten riittävää, suunnitelmallista yllä- ja kunnossapitoa. Toimialalla tämä tarkoittaa ylläpitosiivoukseen panostamista ja mahdollisesti sen lisäämistä, mikä tulee huomioida budjetoinnissa. Lisäksi haettaessa sisäilmaongelmiin liittyviä ratkaisuja on terveydenhoidon asiantuntijoiden roolia syytä vahvistaa.

Helsingin kaupungin valmisteilla olevassa kiinteistöstrategiassa, siihen liittyvässä sisäilmaohjelmassa ja kiinteistöstrategian toimenpideohjelmassa määritetään ne toimenpiteet ja vastuut, joilla palvelutilojen korjausvelan kasvu pysäytetään ja saadaan pienenemään.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

§ 127

Valtuutettu Ulla-Marja Urhon toivomusponsi Vattuniemen alueelle tehtävästä palvelujen kokonaissuunnitelmasta

HEL 2017-001889 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 1.2.2017 hyväksymän toivomusponnen (Ulla-Marja Urho) johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään perustelujen loppuun seuraava kappale:

"Lapsilukumääriä pyritään tarkastelemaan täydennysrakentamisalueilla uudelleen vuosittain. Tarkastelussa otetaan huomioon kaikki alueelle jo hyväksytyt lisärakentamisen kaavat."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Tyhjä: 6

Kaisa Hernberg, Maria Ohisalo, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 0 - 9 (6 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 1.2.2017 hyväksymän toivomusponnen (Ulla-Marja Urho) johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 1.2.2017 Lauttasaaren Lohiapajanlahden alueen asemakaavaa ja asemakaavan muuttamista (nro 11040) kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään Lohiapajalahden alueen asemakaavan valtuusto edellyttää, että koko Vattuniemen alueelle tehdään palvelujen kokonaisu suunnitelma. Siinä otetaan huomioon myös julkisten palvelujen sijoittuminen alueelle ja lauttasaarelaisille." (Ulla-Marja Urho)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 29.1.2018 (56 §) ja palautti sen uudelleen valmisteltavaksi siten, että asiasta pyydetään lausunto kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Toivomusponnen johdosta saatiin kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 15.8.2017 (31 §). Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto on saatu 30.10.2018 (234 §).

Vattuniemen alueelle on käynnistetty vuoden 2016 loppupuolella palveluverkon tilanteen kartoitus ja suunnittelu. Tavoitteena on selvittää koulu- ja päiväkotitilojen ja palvelujen riittävyys ja saavutettavuus nykyisessä tilanteessa sekä verrata sitä yleiskaavan mahdollistamaan täydennysrakentamiseen. Asukkaiden ja alueen toimijoiden esittämien lisärakentamisen ja käyttötarkoitusten muutosten vaikutukset kuuluvat myös selvitykseen.

Suunnitelmassa kartoitetaan nykyisten sijaintien potentiaali ja etsitään uusia toteuttamiskelpoisia sijainteja. Kaupunkiympäristön toimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekevät kokonaissuunnitelman yhteistyössä. Asukasennusteet laaditaan yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnossa kuvataan Lauttasaaren varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelujen nykytilanne, lähivuosille suunnitellut väestönkasvusta ja korjaustarpeesta syntyvät merkittävimmät tilahankkeet sekä toimenpiteet, joilla palveluille toteutetaan riittävät tilat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on Lauttasaaren palvelujen kokonaissuunnitelmassa varautunut varhaiskasvatus- ja koulupalveluiden kasvuun ja muutoksiin. Palveluverkkoa sopeutetaan kasvavan lapsimäärän tarvetta vastaavaksi. Alueelle kaavoitettujen päiväkotij- ja koulutonttien lisäksi Vattuniemenkujalle valmistuvaan toisen ala-asteen kiinteistöön varataan 1000 m² kasvatus- ja koulutuskäyttöön suunniteltua tilaa. Lisäksi Myllykalliontien koulutontilla on noin 1500 k-m² ja Drumsö lågstadien koulutontilla 3800 k-m² käyttämätöntä rakennusoi-keutta jäljellä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.02.2019 § 106

HEL 2017-001889 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

11.02.2019

Käsittely

04.02.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Terhi Koulumiehen ehdotuksesta.

29.01.2018 Palautettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 30.10.2018 § 234

HEL 2017-001889 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Vuoden 2016 syksyllä on Vattuniemen alueelle Lohiapajalahden alueen asemakaavan hyväksymisen yhteydessä käynnistetty valtuuston edellyttämä tarkastelu ja kokonaissuunnitelma julkisten palvelujen sijoittamisesta alueelle ja Lauttasaarelaisille.

Suunnitelmassa selvitetään päiväkotij- ja koulupalvelujen ja niiden tarvitsemien tilojen riittävyys ja saavutettavuus sekä yleiskaavan mahdollistama täydennysrakentaminen alueella. Kokonaissuunnitelmaa laaditaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupungin kanslian kanssa.

Seuraavassa kuvataan Lauttasaaren varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelujen nykytilanne, lähivuosille väestönkasvusta ja korjaustarpeesta suunnitellut merkittävimmät tilahankkeet ja toimenpiteet, joilla toteutetaan riittävät tilat palveluille.

Varhaiskasvatus

Lauttasaassa on tällä hetkellä (1.9.2018) kasvatuksen ja koulutuksen suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja leikkipuistoissa yhteensä 950 tilapaikkaa seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.02.2019

Suomenkielisissä päiväkodeissa (Lokki, Lunni, Melkko, Pajalahti, Silkkiuikku, Särki, Telkkä/leikkipuisto Lahnalhti ja Veijari) on yhteensä 649 tilapaikkaa, palveluja käyttää kaikkiaan 670 lasta. Ryhmäperhepäiväkodeissa Osteri ja Alli on 16 tilapaikkaa ja lasta.

Ruotsinkielisissä päiväkodeissa (Drumsö kompis, Kvarnberget ja Tärnan) on yhteensä 285 tilapaikkaa, palveluja käyttää 270 lasta.

Yksityisellä palveluntarjoajilla tilapaikkoja ja palveluja käyttäviä lapsia on noin 160.

Helsingin väestöennusteen mukaan suomenkielisten 0-6-vuotiaiden lasten määrän Lauttasaarella arvioidaan vähenevän nykyisestä 1323 lapsesta noin 150 lapsella vuoteen 2027 mennessä. Vastaavana aikana ruotsinkielisten lasten määrä alueella kasvaa nykyisestä 308 lapsesta ennusteen mukaan 44 lapsella. Lauttasaarella varhaiskasvatuksen järjestämistä on vaikeuttanut alueen aikaisempi lapsimäärän nopea kasvu, nykyisten tilojen korjaustarve ja päiväkotirakentamiseen soveltuvien tonttien puute alueella. Lisäksi varhaiskasvatuksen tilapaikoista osa sijaitsee nykyisin puistoalueille sijoitetuissa tilapäisissä paviljonkipäiväkodeissa, joiden määräaikainen rakennuslupa on loppumassa.

Edellä mainituista seikoista johtuen ei Lauttasaaren varhaiskasvatuksen lähipalvelut ole toteutuneet tarvetta vastaavalla tavalla. Lauttasaaren suomenkielistä lapsista 8% käyttää saaren ulkopuolisia varhaiskasvatuksen palveluja.

Investointiohjelman talonrakennusohjelmassa vuosille 2019-2028 on ohjelmoitu 250-paikkainen päiväkotitalo Lauttasaari-daghemmet Drumsö, joka tarjoaa tilat 160 suomenkieliselle ja 90 ruotsinkieliselle lapselle. Päiväkodin rakentaminen alkoi keväällä 2017 ja sen arvioidaan valmistuvan alkuperäisestä aikataulustaan myöhästyneenä syksyllä 2019. Uusi päiväkotitalo tarvitaan täyttämään aikaisemman nopean lapsimäärän kasvun tarvitsemat tilapaikat.

Päiväkotitalo Särjen korvaavat tilat toteutetaan Lauttasaareen rakennettavan toisen ala-asteen yhteyteen osoitteeseen Vattuniemenkuja 4. Päiväkotitalo Särjen nykyiset 93 tilapaikkaa kasvatetaan 210 tilapaikkaan, mikä tarkoittaa 117 lisäpaikkaa. Rakennuksen arvioitu käyttöönotto on vuoden 2020 alussa.

Ruotsinkielinen daghemmet Tärnan toimii kaupungin ulkopuolisen omistamissa vuokratiloissa. Sen perusparannus on ohjelmoitu talonrakentamishjelmaan toteutettavaksi vuokrahankeena, joka tarkentuu laajuuden ja aikataulun osalta.

Tilapaikkojen lisäys korvaavissa- ja uudishankkeissa mahdollistaa tilapäisistä paviljonkipäiväkodeista Silkkiuikku (75 tilapaikkaa) ja Telkkä (90 tilapaikkaa) luopumisen, osallistumisasteen kasvun alueella ja mahdollisen siirtymisen lähipäiväkoti järjestelmään.

Rakentamalla suomen- ja ruotsinkielinen päiväkotia samaan kiinteistöön kuten päiväkotia Lauttasaari–daghemmet Drumsö-hankkeessa ja rakentamalla päiväkotia ala-asteen yhteyteen selkiytetään lasten oppimisen polkua sekä saavutetaan synergiaa toiminnassa, tilankäytössä ja käyttökustannuksissa.

Lasten suomenkielinen oppimisen polku Lauttasaarella jatkuu Lauttasaaren ala-asteelle ja vastaava ruotsinkielinen Drumsö lågstadie-kouluun.

Perusopetus

Lauttasaarella on tällä hetkellä yksi suomen- ja yksi ruotsinkielinen ala-asteen koulu. Suomenkielisen Lauttasaaren ala-asteen koulussa on 963 oppilasta, joista Myllykalliontien rakennuksessa on noin 400 oppilasta ja pihalle sijoitetuissa lisätiloissa toimivissa viipalerakennuksissa sekä Hedengrenin väliaikaisissa lisätiloissa noin 560 oppilasta.

Tallbergin puistotiellä sijaitsevan ruotsinkielisen Drumsö lågstadie koulussa on tällä hetkellä 320 oppilasta.

Helsingin väestöennusteen mukaan Lauttasaaren suomenkielisten 7-11-vuotiaiden määrä kasvavaa nykyisestä 914 oppilaasta 55 oppilaalla ja 12-14-vuotiaiden määrä nykyisestä 411 oppilaasta 265 oppilaalla vuoteen 2027 mennessä. Vastaavat luvut ruotsinkielisten 7-11 vuotiaiden osalta ovat nykyisen 195 oppilaan määrän kasvu 15 oppilaalla ja 12-14 vuotiaiden osalta nykyisen 98 oppilasmäärän kasvu 33 oppilaalla vastaavana aikana. Lauttasaarella lähikoulun valitsee kouluikäisistä 90,8%.

Koulupalvelujen järjestämistä Lauttasaarella on vaikeuttanut ennakoitua nopeampi väestönkasvu, nykyisten tilojen yhtäaikainen korjaustarve sekä koulutonttien puute alueella. Lisäksi osa olemassa olevista koulujen tiloista sijoittuu pihalle rakennettuihin tilapäisiin paviljonkipäiväkoteihin, joiden rakennuslupa on umpeutumassa ja Hedengrenin kiinteistön määräaikaan vuokratiloihin.

Investointiohjelman talonrakennusohjelmassa vuosille 2019-2028 on ohjelmoitu Lauttasaaren toinen ala-aste (ja päiväkotia Särki) osoitteessa Vattuniemenkuja 3. Hanke toteutetaan vuokrahankkeena ja sen tilaohjelma on mitoitettu noin 590 ala-asteen oppilaalle. Päiväkodin ja koulun yhteishanke valmistuu alkuvuodesta 2020. Hanke vastaa aikaisempaan

11.02.2019

nopean väestönkasvun oppilaspaikkatarpeeseen ja mahdollistaa Lauttasaaren ala-asteen tilapäisistä lisätiloista luopumisen perusparannushankkeiden valmistuttua.

Lauttasaaren toisen ala-asteen ja päiväkoti Särjen valmistuttua alkaa ala-asteen Myllykalliontien toimipisteen (530 + 42 paikkaa) laaja perusparannus ja laajennus. Laajennus käsittää nykyiset musiikkiopiston tilat. Hankkeen väistötiloina käytetään Myllykalliontien pihalla olevia tilapäisiä lisätiloja, viereisen Hedengrenin toimistorakennuksen vuokratiloja (350 oppilaspaikkaa) sekä valmistuneen toisen ala-asteen tiloja. Hankkeen toteutus on ohjelmoitu vuosille 2020-2021. Perusparannuksen valmistuttua pihan tilapäisistä lisätiloista voidaan luopua.

Drumsö-lågstadien perusparannus toteutetaan vuosina 2021-2022 ja sen rakentamisen aikaisina väistötiloina toimivat Hedengrenin vuokratilat. Hankkeen valmistuttua Hedengrenin tiloista voidaan luopua.

Talonrakennusohjelmassa olevien uudis- ja perusparannushankkeiden valmistuttua 2022 on Lauttasaareissa väestöennusteen tarvetta vastaavat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tila- ja oppilaspaikat.

Koivusaaren oppilaat siirtyvät tällä hetkellä toisen luokan jälkeen Lauttasaaren ala-asteelle. Koivusaaren asukasmäärän kasvaessa alueelle jo varatun päiväkoti- ja koulutontin kokoa tarkistetaan.

Lauttasaaren kasvavan yläasteikäisten oppilasmäärän lähikouluna toimii Lauttasaaren yhteiskoulu. Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n hallitus on päättänyt kokouksessaan 9.9.2014 (42§), että Lauttasaaren yhteiskoulu kouluttaa jatkossakin Lauttasaaren alueen yläasteikäiset nuoret. Ruotsinkielisten yläasteikäisten oppilaiden lähikouluna toimii Grundskolan Norsen. Seuraavien 10 vuoden aikana yläasteikäisten oppilasmäärä kasvaa lähes 300 oppilasta, minkä vuoksi tilojen riittävyys tulee tarkastella neuvottelussa Lauttasaaren yhteiskoulun kanssa.

Lauttasaaren palvelujen kokonaissuunnitelmassa on varauduttu tulevaisuudessa varhaiskasvatus- ja koulupalveluiden kasvuun ja muutokseen. Palveluverkkoa sopeutetaan kasvavan lapsimäärän tarvetta vastaavaksi. Alueelle kaavoitettujen päiväkoti- ja koulutonttien lisäksi Vattuniemenkujalle valmistuvaan toisen ala-asteen kiinteistöön varataan 1000 m² kasvatus- ja koulutuskäyttöön suunniteltua tilaa. Lisäksi Myllykalliontien koulutontilla on noin 1500 kem² ja Drumsö lågstadien koulutontilla 3800 kem² käyttämätöntä rakennusoikeutta jäljellä. Kaavoituksessa ja toteutuksessa tulee huomioida palveluille myös riittävät pihalueet.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

11.02.2019

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.08.2017 § 31

HEL 2017-001889 T 00 00 03

Hankennumero 5264_129

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle:

Vattuniemen alueelle on käynnistetty vuoden 2016 loppupuolella palve-
luverkon tilanteen kartoitus ja suunnittelu.

Tavoitteena on selvittää koulu- ja päiväkotitilojen ja palvelujen riittävyys
ja saavutettavuus nykyisessä tilanteessa ja verrata sitä yleiskaavan
mahdollistaman täydennysrakentamisen että asukkaiden ja alueen toi-
mijoiden esittämien lisärakentamisten ja käyttötarkoitusten muutoksien
tuottamiin vaikutuksiin.

Suunnitelmassa kartoitetaan nykyisien sijaintien potentiaali ja etsitään
uusia toteuttamiskelpoisia sijainteja. Kokonaissuunnitelma tehdään yh-
teistyössä kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuk-
sen toimialan kanssa. Asukasennusteet laaditaan yhteistyössä kaupun-
ginkanslian kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

§ 128

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 6

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto 5.2.2019

kaupunkiympäristölautakunta 5.2.2019

- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 7.2.2019

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto 5.2.2019
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto 7.2.2019

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos 8.2.2019
- taloushallintopalveluliikelaitos 5.2.2019
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos 7.2.2019

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

11.02.2019

Asia/18

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.02.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 123, 125, 126, 127 ja 128 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 120, 121, 122 ja 124 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

11.02.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

11.02.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Pia Pakarinen

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 20.02.2019.